

DIENAUGAS

2ND CLASS
OCTOBER 22 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIS - OCTOBER 22, 1993

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Nr. 204

Žinios iš Lietuvos - Elta

Latviai siūlo atsisakyti naftos terminalo Būtingėje

Vilnius, spalio 21 d. (Elta) - Spalio 20 d. Biržų rajone, Tiskėvičiaus dvare prie Širvenos ežero įvyko Lietuvos ir Latvijos vyriausybinių delegacijų susitikimas. Pirmiausia buvo kalbama apie naftos terminalo statybą Būtingėje. Lietuvos delegacijos vadovas Adolfas Šleževičius pasiūlė Latvijai dalyvauti šioje statyboje, informuodamas, kad vienas iš Anglijos fondų skiria 700,000 svarų sterlingų paramą šios statybos finansiniam planui sudaryti, kad Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Bankas primygtinai rekomenduoją naftos terminalą Būtingėje statyti kartu su latviais.

Latvijos delegacijos vadovas ministras pirmininkas Valdis Birkavs atsakė, jog Būtingės naftos terminalo projektą reikia vertinti, atsižvelgiant į bendrą Baltijos šalių energetikos kompleksą. Jis pabrėžė, kad šiais metais Venstpilio uostas, turėdamas pajėgumus perpumpuoti 30-32 milijonus tonų naftos per metus, šiemet perpumpuos tik apie 14 milijonų tonų, todėl jie siūlo statyti naftotiekį i Mažeikių naftos perdirbimo įmonę „Nafta“ ir atsisakyti naftos terminalo statybos Būtingėje.

Pasaulio Bankas terminalo statybai suteiks kreditus tik tuo atveju, jeigu statybai pritaris visos Baltijos šalys. Dėl naftos terminalo statybos Būtingėje dar bus diskutuojama per Baltijos šalių energetikos ministrų susitikimą spalio 21 d. Rygoje.

Kaimyninių šalių delegacijų susitikime taip pat buvo aptariami valstybinės Latvijos ir Lietuvos sienos Baltijos jūroje nustatymo, socialinių garantijų lietuviams Latvijoje ir latviams Lietuvoje, muitinių ir pasienio tarnybų glaudesnio bendradarbiavimo bei kiti klausimai. Tiskėvičiaus dvare buvo padėti pamatai Latvijos ir Lietuvos premjerų susitikimui Vilniuje lapkričio mėnesį. Tada bus pasirašyti ir konkretūs susitariami minėtais klausimais.

Tikimasi, kad elektrą naudojantieji už ją susimokės

30 milijonų dolerių kreditą, kurį Lietuvos vyriausybė pasiskyrė Vokietijos komercinis bankas Werrainse Invest Bank Lietuvos Banko valdybos pirmininko pavaduotojas G. Preidys pavadino pačiu pigiausiu iki šiol Lietuvai suteiktu kreditu. Sutartį dėl šio kredito su minėto Vokietijos banko vadovybe Lietuvos Seimo igaliotas praėjusią savaitę Hamburge pasirašė G. Preidys. Kreditas bus skirtas atominiam kurui pirkti. Gražinant jį, Lietuvai tereikės sumokėti ne daugiau kaip 5,5% palūkanų. Pinigai bus gauti jau kitą savaitę, tačiau jie Lietuvos nepasiekia, nes bus tiesiogiai sumokėti už kurą. Pusę kredito reikės grąžinti po 6 mėnesių, kitą pusę - po metų. G. Preidys yra įsitikinęs, kad šis kreditas bus grąžintas laiku, nes „elektros energija naudojasi visi ir visi už ją moka“.

Šis kreditas G. Preidžio nuomone, laiku ji grąžinus, turėtų padidinti užsienio bankų pasi-

kėjimą Lietuva. Manoma, kad ateityje ir Lietuvos komerciniai bankai galės gauti kreditų iš Vakarų komercinių bankų be jokių tarpininkų.

ET ekspertai kritikuoja Spaudos įstatymo projektą

Būsimasis Lietuvos masinės informacijos priemonių įstatymas - pirmasis Lietuvos įstatymas, kurio projektą recenzuoja Europos Tarybos ekspertai. Specialiai dėl minėto projekto i Vilnių yra atvykę ET atstovai A. Hesse, E. Barendt ir J. Schokkenbroek. Apibendrinant išvadas ekspertai pateiks Lietuvos vyriausybei.

Spalio 20 d. surengtoje spaudos konferencijoje ET ekspertai pasakė, kad abejonių jiems kelia projekte siūloma masinės informacijos priemonių registravimo tvarka. Nepritariama straipsniam, suteikiantiems teisę Spaudos kontrolės valdybai taikyti administracines nuobaudas. Pasak kalbėjusiųjų, tai - teismų kompetencija.

Ekspertų nuomone, abejotina ir projekte siūloma žurnalistų akreditacijos sistema. Ekspertai nepritaria dokumento teiginiai, draudžiančiam platinti informaciją apie kriminalinį tyrimą be tarytojo ar kito pareigūno sutikimo. Nepriimtinas pasak jų, reikalavimas, kad leidinio redaktoriui gali būti tik Lietuvos pilietis, ir tik turintis aukštąjį išsilavinimą. ET ekspertai pateikė ir daugiau pastabų.

Žurnalas apie Lietuvą anglų kalba

Artimiausiomis dienomis išeis pirmasis naujo žurnalo „Lithuania in the World“ (Lietuva pasaulyje) numeris. Tai pirmasis reprezentacinis užsieniečiams skirtas periodinis leidinys apie Lietuvą anglų kalba. Jis supažindins su Lietuvos ekonomika, bizniu, finansais ir kultūra.

„Lithuania in the World“ išteigė ir leidžia du gerai žinomi visuomenės veikėjai - publicistas Stasys Kašauskas ir Akcinio Inovacinio Banko viceprezidentas Valdemaras Katkus, kartu su kompanija „Lietuvos avialinijos“. Žurnalo tiražas - 25,000 egzempliorių, jis išeis kas du mėnesius. Didžioji tiražo dalis bus nemokamai išdalijama „Lietuvos avialinijų“ lėktuvais skrendantiems keleiviams.

- Kinijos diplomatas Tiang Zengpei mato geras perspektyvas Lietuvos ir Kinijos bendradarbiavimui. Tačiau atsakymai per spaudos konferenciją buvo labai aptakūs: „Ar parduosite Lietuvai ginklų?“ - „Jeigu draugiška šalis pateiks mums tokį prašymą, mes jį labai nuodugniai išnagrinėsime“. Nepaisant to, kad Vilniuje buvo sprendinamas ir mafiniškai reikalaujama „apsaugos duoklių“ iš kinų viešbučio ir restorano „Auksinis drakonas“, Lietuva matoma kaip pakankamai saugi investicijoms šalis - kinų restoranai plėšiami ne tik Lietuvoje, pvz., Maskvoje jiems dar blogiau, o ir kitur Europoje tokių dalykų pasitaiko.

Vienos somalių sukilelių grupės vadas generolas Mohammed Farah Aidid yra pagarsėjęs visoje Somalijoje, kaip vienintelis somalis, pajėgęs atsispirti Jungtinėms Tautoms. Čia jis su savo patarėjais, papietėjęs viename Mogadišio restorane, spaudos korespondentams pasakė statų tris reikalavimus: pirma, kad JT generalinis sekretorius Boutros Boutros-Ghali atšauktų šią savaitę numatytą vizitą i Somaliją, antra, kad būtų paleisti visi JT sumti somaliečiai ir trečia, kad Somaliją aplieštų specialusis JT pasiuntinys adm. Jonathan Howe. Pagal paliaubų sutartį su gen. Aidid, JAV jau nebeatrulinuoja sostinės iš malūnsparnių ir paliaubos tebegalioja, sostinėje ramu.

NATO Rytams siūlys ne narystes, o „partnerystes“

Travemuende, Vokietija, spalio 20 d. (Reuters) - NATO nariai trečiadienį gavo naują pasiūlymą iš JAV, kuris leistų buvusioms Varšuvos pakto sąjungininkėms glaudžiau bendradarbiauti su Šiaurės Atlanto gynybos organizacija NATO, tuo tarpu dar neturint pilnos narystės NATO sąjungoje.

JAV gynybos sekretorius Les Aspin pristatė JAV siūlomą planą sąjungininkų gynybos ministrų susitikime. Pagal jį NATO pasirašytų sandorių su visomis buvusiomis Varšuvos pakto sąjungininkėmis, bet tuo tarpu negarantuotų jų saugumo.

Anot Reuters korespondento Nicholas Doughty, nors šis pasiūlymas gali apvilti kai kurias Rytų Europos šalis, kurios tikėjosi netrukus būti priimtos i NATO, jį rėmė NATO nariai, būkštavę dėl NATO patikimumo, jei NATO priimtų abejotino stabilumo Rytų Europos šalis.

Vokietijos gynybos ministras Volker Ruehe sakė, jog auga sutarimas, kad geriausias atsakymas NATO narystės plėtimo klausimui greičiausia ir bus JAV pasiūlymas, kuris bus

sprendžiamas sausio mėnesį numatytame NATO narių šalių vadų susitikime. Ruehe pareiškė: „Tai ne pakaitalas narystei, o žingsnis i ją, i NATO įstoti norintioms šalims“.

JAV gynybos sekr. Les Aspin paaiškino, kad „taikos partnerystės“ sandorių galėtų pasirašyti visos Europos šalys, net ir neutralios, bet kad šalims, norintioms įstoti i NATO, tai būtų privaloma.

Sandorių pasirašanti šalis būtų ipareigota dalyvauti NATO karinėse pratybose, taip pat ir taikos palaikymo misijose ir įsipareigotų užtikrinti, kad jų karinės pajėgos būtų civilinės valdžios žinioje. Aspin pasakė, jog šie „taikos partnerystės“ sandoriai duotų būdą plačiam Rytų-Vakarų kariniam bendradarbiavimui, gelbėjimo operacijose, pagalbos teikimo operacijose gamtos stichijų atvejuose, taikos palaikymo ir net „taikos kūrimo“ tarptautinėse misijose vis daugiau neramumų patiriančioje Europoje.

Iš savo pusės, nors NATO neuztikrintų sandorių pasirašusių šalių saugumo, NATO konsultuotų toms šalims, jei pastatų grėsmę savo saugumui.

Išsijungę i smulkaus verslo skatinimo organizaciją

Vilnius, spalio 17 d. - Lietuvos Prekybos ir Pramonės Rūmų Asociacija (LPPRA) tapo Europos prekybos ir pramonės rūmų organizacijos „Eurochambres“ nare - korespondente. Ši organizacija atstovauja daugiau kaip 13 milijonų Europos smulkaus ir stambaus verslo firmų. „Eurochambres“ ypač didelį dėmesį skiria tiems Europos kraštams, kuriuose dar nėra pakankamai tobula teisinė sistema, atitinkanti Europos rinką, kur yra kliūčių atlikti finansų operacijas, laisvai steigti firmas.

Lietuvai yra labai svarbus „Eurochambres“ informacijos tinklas, kuris vienas išsamiausiai ir operatyviausiai verslo informacijos rinkimo ir perdavimo kanalu pasaulyje. LPPRA pažadėjo įkurti Lietuvoje „Euroinfocentrą“ ir finansuoti šį projektą.

Suomija yra susirūpinusi dėl Rusijos dalinių

Helsinkis, Suomija, spalio 19 d. (RFE/RL) - Rusijai išvedant savo kariuomenę iš Baltijos šalių, daugėja Rusijos dalinių Suomijos pasienyje su Rusija, pareiškė Suomijos užsienio ministras Heikko Haavisto spalio 18 d. spaudos konferencijoje.

Jis taip pat pasakė, kad Rusijos dalinių išvedimas iš Estijos ir Latvijos vyksta labai lėtai ir kad Suomijai tai kelia susirūpinimą. Ministras Havisto pažymėjo, jog tuo tarpu jo šalis dar nesijaučia grasinama, bet ji atidžiai seka visus pasikeitimus Rusijos karinio pajėgumo atžvilgiu Suomijos pasienyje.

Šiuos lūkesčius Suomijos ministras padarė, Suomijoje lankantis Rusijos gynybos ministrui Pavel Gračev ir Maskvoje vykstant Rusijos-Latvijos deryboms dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Latvijos.

Dingo 630,000 dol. valstybės lėšų

Vilnius, spalio 16 d. - kaip rašo „Respublikos“ laikraštis, 1992 m. gegužės 18 d. Gedimino Vagnoriaus vadovaujama Lietuvos vyriausybė neteisėtai skyrė Aukščiausiosios Tarybos apsaugos skyriui 870,000 dolerių „gynybos ir techninėms priemonėms įsigyti“. Pinigai turėjo būti pervesti i Londoną, „Walter Grasheim Logistics Development Bank“. I Lietuvą buvo atvežta „gynybos ir techninių priemonių“ už 240,000 dolerių; 630,000 dol., redakcijos duomenimis, dingo be žinios.

Nuo pat nepriklausomybės paskelbimo ginklavimasis tapo valstybės „ypatingos svarbos uždaviniu“. Lėšos, parlamento skiriamos krašto apsaugos struktūroms ir Aukščiausiosios Tarybos apsaugos skyriui nepatenkino augančios institucijos poreikių. Ir vykdomoji valdžia, neabejotinai žinant įtakingiausiems įstatymų leidėjams, neteisėtai skirdavo papildomų sumų tvirta valiuta.

Anot „Respublikos“, per 1991-1993 metus Krašto apsaugos ministerijai vyriausybė neteisėtai skyrė arti pusantro milijono dolerių. Aukščiausiosios Tarybos apsaugos skyrius per tą patį laiką neteisėtai praturtėjo bemaž 2 milijonais dolerių (i šią sumą įeina ir minėti 870,000 dol. „gynybos ir techninėms priemonėms įsigyti“).

Pabaltijo ministrai tarėsi dėl nusikaltimų

Vilnius, spalio 16 d. - Per devynis 1993 m. mėnesius Lietuvoje įregistruota 17% daugiau nusikaltimų, negu pernai, praneša Lietuvos Vidaus reikalų ministerija.

Labai padaugėjo nusikaltimų Pasvalio rajone (106%), taip pat Šalčininkų, Prienų bei kituose rajonuose. Padaugėjo ir sunkių nusikaltimų - per šį laikotarpį įvykdytos 277 žmogžudystės (42% daugiau). Didžiausia dalis (apie 80%) yra turintiniai nusikaltimai.

Kitose Baltijos valstybėse kriminogeninė padėtis irgi ne geresnė. Apie tai kalbėjosi Lietuvos, Latvijos ir Estijos delegacijos, kaip pranešama Seimui padarytame reportaže. Baltijos šalių atstovai priėmė bendrą komunikatą, kuriam numatyta

Ar LDDP nebando atitraukti dėmesio nuo svarbių problemų?

Vilnius, spalio 9 d. - Seimo opozicija „Tėvynės santara“ Seimo posėdžio pabaigos išvakarėse Seime pristatė tris pareiškimus. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, juose kalbinama, kad keldama menkesnius reikalus, LDDP frakcija Seime bando nutraukti dėmesį nuo svarbių dalykų, su kuriais nesusitvarkoma.

Kodėl vilkinamos perversmo organizatorių bylos?

Pirmame pareiškime, kuris vadinasi „Dėl komunistinių nusikaltimų teisinimo“ teigiama, kad jau beveik trejus metus yra vilkinamos sausio 13-osios pučo ir autonominių veiklos Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose bylos, kad nekeliamos bylos Sovietų Sąjungos Komunistų partijos padalinio Lietuvoje vietiniams veikėjams ir kad netrukus gali būti užregistruota atkuriamą Lietuvos Komunistų partiją.

L. Miltėnas Seime perskaitytame pareiškime sakoma, kad iš Seimo komitetų patarėjų pareigų, dėl politinių motyvų, yra atleidžiami kvalifikuoti specialistai, o i jų vietą yra skiriami nauji, „turintys didelę patirtį buvusios Lietuvos Komunistų partijos, sovietinės Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos ar dabartinės LDDP struktūrų darbe“. Pareiškime kreipiamasi i Seimo pirmininką Česlovą Juršėną ir prašoma pasirūpinti, kad „Seime nebūtų susidorojama ir ty-

čiojamasi iš darbuotojų politiniais motyvais“.

Kodėl naftos perdirbimas integruojamas i Rusijos pramonę?

Komentuodamas trečią penkių opozicinių partijų atstovų pasirašytą protestą pareiškima „Prie Lietuvos naftos perdirbimo ūkio reintegravimą i Rusiją“, opozicijos seniūnas Andrius Kubilius sakė, jog egzistuoja patirtis, kad LDDP vadovai iš aukštų tribūnų garsiai ir gražiai kalba apie orientaciją i Vakarus, tačiau iš tiesų daro priešingai. „Rimti dalykai ir finansinių grupuočių interesai yra sprendžiami tyliai“, sakė A. Kubilius.

Kodėl vėl keliamos svarstybos apie SKAT?

Andrius Kubilius stebėjosi „antrąją kalbą ir svarstymų apie SKAT istoriją banga“. Jo nuomone, LDDP stengiasi daug kalbėti ir politizuoti šią problemą dėl trijų priežasčių.

Pirma, LDDP nori parodyti, kad visi dešinieji yra ekstremistai, norintys perversmo. Jis citavo Vytautą Petkevičių ir J. Karosą, kurie konfliktą su Savanoriška Krašto Apsaugos Tarnyba siejo su dešinišiomis jėgomis. Tačiau, pasak A. Kubiliaus, J. Karosą sugebėjo surasti tik vienintelį argumentą tokioms išvadoms - tai, kad SKAT įvardijo tas jėgas, su kuriomis norėjo tartis. Kubilius taip pat atkreipė dėmesį i J. Karosą laiske „Tiesoje“ cituojamus V. Landsbergio žodžius, kad „incidentas buvo naudingas tik LDDP ir Maskvai“. „Žiauresnio SKAT pasmerkimo iš opozicijos vado pusės negalėję būti“, sakė A. Kubilius ir klausė, kaip galima kalbėti apie kokį nors vadovavimą.

Antra priežastis, dėl kurios LDDP stengiasi paastrinti buvusį konfliktą, pasak A. Kubiliaus, yra ta, kad LDDP niekada neįjutė simpatijų SKAT. Anot opozicijos seniūno Kubiliaus, LDDP slapta ir ne visai slapta galvojo, kad geriausia būtų panaikinti SKAT.

Trečia nesibaigiančių diskusijų apie konfliktą priežastis, jo teigimu, yra ta, kad LDDP nori kalbėti apie bet ką, tik ne apie Lietuvos ekonominius, socialinius ar užsienio politikos reikalus. Kalbos apie SKAT, pasak A. Kubiliaus, yra skirtos dėmesui atitraukti.

„Aš noriu aiškiai pasakyti, kad mes nepritariame tokiam būdai spręsti problemas, bet mes visada sakėme, kad problema reikia spręsti taikiai ir deklaratyviai“, pabrėžė Kubilius.

Andrius Kubilius paneigė J. Karosą kaltinimą, neva jis pavadinęs V. Petkevičių Chasbulatovu, tačiau teigė, kad spalio 7 d. Seime svarstant Konstitucijos pataisus dėl žemės nuosavybės, jis „pasijautė besėdis tikrame chasbulatoviškame parlamente“.

KALENDORIUS

Spalio 22 d.: Severas, Donatas, Sudimantas, Mingelė.
Spalio 23 d.: Šv. Jonas Capistrano; Malvina, Teodoras, Ramutis, Jautrytė.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

„LITUANICOS“ KLUBO PERGALES IR RŪPESČIAI

JURGIS JANUŠAITIS

Apie lietuvių išeivijos visokeriopą veiklą dažnai kalbame. Ja rūpinamės, remiame darbu ir auka. Ir visa tai skirta lietuvių išlaikymui už tėvynės ribų. Tik daug rečiau teišgiriname balsą apie išeivijoje veikiančius įvairius sporto klubus, kuriuose aktyviai dalyvauja patio gražiausio lietuviškojo jaunimo dideli būriai. Sportininkai kovoja sporto aikštėse, rungtyniaudami su įvairių tautų sportininkais ir tuo pačiu apie lietuvių sėkmes ar nesėkmes dažnai rašoma ir kitų tautų spaudoje, tuo pačiu garbinamas ir Lietuvos vardas.

Šia proga noriu žvilgtelti į vieną aktyvių sporto klubų – Čikagos „Litanica“, dažnai vadinamą „Liths“.

Sklaidau šio klubo 1992 m. išleista kuklų leidinėlį „LFK Litanica – Metro lygos čempionai“. Leidinėlį redagavo šio klubo entuziastai, ilgamečiai darbininkai, sporto žurnalistai Edvardas Šulaitis ir Jonas Juška. Leidinėlį tik du straipsniai – E. Šulaitio „Litanicos kelias į čempionus“ ir Jono Juškos – „Sėkmingi veiklos metai“.

Perskaicius šiuos straipsnius susidariai pilną vaizdą apie „Litanicos“ klubo gimimą, visas jo sėkmes ir nesėkmes. Abu šie straipsniai – klubo veiklos pagrindiniai bruožai, išliekantys ir istorijai.

„Litanicos“ gimimo metai laikytini jau 1951 m. sausio 14 d. Tada, dar nesuspėję apšilti naujajai ateivai, neužsitikrinę duonos riekes, ėmėsi organizacinės veiklos ir sporto srityje. Tą dieną grupelė futbolu entuziastų, kaip rašo E. Šulaitis, įsteigė vienietį iš kurio išaugo dabartinė „Litanica“. To vienetio pirmoji valdyba – K. Baltramaitis, L. Kraučius, V. Numgaudas ir E. Vengianskas – pirmininkas, ieškojo jaunųjų, futbolu mėgėjų, juos telkė būrin ir vedė į futbolą aikštes. Sunku pradininkams buvo organizuoti veiklą. Neturėjo lėšų. Patys mokėjo už aikštes, teisėjus, uniformas.

Šis vienetas šešerių metų laikotarpyje keitė savo veiklos pobūdį – patyrė nesėkmių, jungėsi su Cicero „Tauru“, Čikagos „Grandini“, sudarė „Perkūno“ klubą. Kurį laiką veikė ir „Vainuto“ klubo vardu, nes buvo gauta parama iš to paties vardo užėigos savininko.

1957 m. nutarta pasivadinti „Litanicos“ vardu. Šiuo gražiu vardu klubas iki šios dienos vadinasi ir jo garbė gina. „Litanica“ artėja jau prie penktos dešimtmečio sukakties. Per tą laiką keitėsi klubo valdybos pirmininkai, bet tiksliai liko tie patys. Dešimtmečių savaratoje „Litanica“ patyrė daug skaudžių pergyvenimų – nesėkmių, bet taip pat, ryžtingai kovodama aikštėse, pasiekė gražių pergalų, kaip ir 1992 m., išsikovojo Metro lygos čempiono vardą.

Daugelį metų gyvendamas Čikagoje, turėjau progos dažniau išgirsti apie „Litanicos“ darbus, o kai sąlygos leisdavo, sekmdieniais gerėdavomės „Litanicos“ futbolo varžybomis Marquette

Parko aikštėje. Jau tada komandos šaunuoliai „kirsdavo priešams“ įvarčius, futbolo mėgėjai žiūrovai kelė ovacijas, o kai pasirodydavo žiūrovų tarpe aukos prašantys įmėdavome žaliuką. Bet tai buvo varganos dienos, klubą slėgė finansinė našta, o atrodo, ne per didelis rėmėjų būrys ir tada kukliai klubo veiklą rėmė. Pažinojau ano meto „Litanicos“ žymiųjų veikėjų, kuriuos pagarbiai norėčiau ir šia proga prisiminti, besidarbujančius ir dabar: E. Vengianskas, E. Šulaitis, V. Numgaudas, A. Visockis, J. Juška, P. Ambutas, L. Juraitis, R. Kožėnas, H. Jenig, J. Pleiris, dr. E. Ringus, J. Kaunas, V. Mičeka, G. Bielskus, B. Trapikas, P. Stončius, A. Glavinskas – tai buvo klubo pirmininkai. Dauguma jų ir dabar tebėra aktyvūs klubo darbuotojai. Dabar, gyvendamas toli nuo Čikagos, dažnai mintimis pasidalinu su „Litanicos“ klubo uoliuoju darbininku, sporto žurnalistu, nuolatiniu „Drauge“ aprašančiu „Liths“ klubo veiklą, Jonu Juška.

Jonas seniai pažįstu, nes keletą metų dirbome drauge „Paramos“ prekyboje. Tai nuostabus ryžto žmogus. Pasiimtas pareigas atlieka stropiai, puikus organizatorius. Darbovietėje dažnai pasidalindavo kultūrinės, visuomeninės ir sportinės veiklos problemomis.

Jonas jau daugiau negu trisdešimt penkerius metus pasivertė „Litanicos“ klubo veiklai. Nemėgsta girtis atliekamais darbais. Nebe pirmos jaunystės. Užsklėdęs prasmingo gyvenimo aštuoniasdešimtąjį lapą, Jonas klausia savęs: „Ar buvo tai verta?“ Bet žvelgdamas į kitų veiklą – inž. G. Bielskaus, A. Glavinsko, L. Juraitio, komandos trenerio D. Brandonio, Jono Juškaus, dvi kartas žaidėję Jėnig ir „Litanicos“ klubo stiprybę – žaidėjus iš Lietuvos, Jonas taria: „Verta!“ Atrodo, kad Jonas Juška, besirūpindamas „Liths“ finansais ir organizacine veikla nekapituluos ir, kaip jo žmona Ada sako: „Nesurimtis ir laktys aplink futbolą aikštę“.

Išvermingą lietuviško sporto darbuotoją Joną Jušką malonu nuosirdžiai pasveikinti jo amžiaus sukakties proga ir palinkėti dar ilgai išverti futbolą aikštėse ir darbuose.

Šia proga Jonas Juška aptarė ir „Litanicos“ rūpesčius. O juo daug! „Liths“ nesulaukia paramos iš gausių mūsų fondų, veikiančių organizacijų.

Tiesą, per 40 metų, porą komplektų uniformų yra dovanoję: „Sandara“, Lietuvos Vyčiai ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Nei verslininkai, nei bankai neatėjo mums padėti. Tik, aciu Dievui, jau dabar turime būrelį nuosirdžių rėmėjų, remiančių mūsų pastangas dešimtimis ir, kartais šimtinėmis. O klubo išlaidos didelės: už vienerias rungtynes teisėjams tenka mokėti 155 dol. Major divizijoje reikia turėti dar ir rezervą bei jaunų komandas. Taigi, trijų komandų išlaikymas pareikalauja 9,000 dol. per metus. Tokią sumą telkiant, tenka daug kam įkyrėti. Dabar

LF „Litanica“ klubo išrinktas Jonas Juška metiniame susirinkime skaito finansinę veiklos apyskaitą. Jos klausosi valdyba ir nariai. Iš k. – A. Glavinskas – pirmininkas, L. Juraitis – vicepirmininkas, A. Mikus. Sekretoriauja Ged. Bielskus.

POKALBIS SU V. GRYBAUSKU

(Tęsinys)

– Paminėjote dabartinius šaltokus santykius tarp LTOK ir ŠALFAS s-gos centro valdybos. Negi ir sporte tebėra „JUS ir MES“, kaip visuomeniniuose, socialiniuose ir politiniuose santykiuose?

– Taip ir ne. Juk III PLS Žaidynėse Australijoje pirmą kartą dalyvavo Lietuvos sportininkai ir buvo priimti išskėstomis rankomis. IV PLS Žaidynėse Lietuvoje išeivijos sportininkai, net iš 16 kraštų, buvo priimti džiaugsmingai. Išeivijos sportininkai grįžo su nepamirštamais įspūdžiais ir prisiminimais. Taip pat nemažai Lietuvos sporto klubų ir pavienių sportininkų buvo šiltai priimti JAV-se, Kanadoje, Australijoje, lygiai, kaip ir mūsų krepšinio rinktinė „Vėjas“ Lietuvoje.

Tačiau tarp tų rožių yra ir spyglių: Pirmą – jau minėjau, kad LTOK pasirinko savo atstovus Kanadoje ir JAV-se nesitaręs su ŠALFAS centro v-ba. O juk tie atstovai turi dirbti su sąjungos sprotu klubais ir sportininkais.

Antra – jau buvo rašyta, kad mūsų krepšininkas Ričardas Šimkus buvo atstumtas Lietuvos krepšinio rinktinės be pranešimo ar paaiškinimo, nors vietą toje rinktinėje jau buvo užsitarnavęs. O jis būtų buvęs reikalingas ne tik Barcelonoje, bet dar labiau Lenkijoje, Europos kvalifikacinės krepšinio pirmenybėse. Kaip žinoma, Lietuva prieš Barceloną geriausia Europoje, sekantioms pirmenybėms net nesikvalifikavo.

Trečia – prieš metus ar daugiau, Lietuvoje buvo išrinkti geriausi visų laikų Lietuvos krepšininkai, gynę Lietuvos garbę ir spalvas. Jų tarpe nei vieno iš išeivijos! Prieš tuos rinkimus „Krepšinio“ žurnale buvo išspausdintas mano straipsnis „Visi būkime MES“.

rungtyniaujame Lietuvių centre Lemonte. Mūsų klubui aiškiau išlaikymas tame centre per sezoną kainuoja 1,900-2,000 dol. Patys sutvarkome Lietuvių centre aikštę (nupjauname žolę, išdžoms linijas, surenkame šiukšles). O kai surengiam turnyrą ar gegužinę – LC nepamiršta pateikti riebią saskaitą.

Iš pokalbių vis tik susidaro vaizdas, kad „Litanicos“ futbolo klubas dar gyvuos, tuo labiau, kad dabar susilaukia iš Lietuvos būrys gerų žaidėjų, teikiančių vilčių ateitai. Nors svečiai teikia ir rūpesčių – reikia juos globoti, apgyvendinti, parūpinti darbus. Ir čia klubo valdyba parodo didelį rūpestį ir suteikia šokią tokią paramą.

Ilgametis sporto žurnalistas ir „Litanicos“ entuziastas Jonas Juška, dėkingai vertindamas kitų darbus, vis tik sako: „Bandysime išverti“.

Juo norėjau pabrėžti, kad atgavus nepriklausomybę, neturėtų būti „mes“ ir „jūs“, tai reiškia, kad ir išeivijos krepšininkai turėtų rasti vietą tokiame sąrašė. Ir štai, kodėl (taip dėsčiau savo grynai asmeniškai galvojimą tame straipsnyje) –

Krepšinio evoliucija progresavo nepaprastai suoliais: 1937-39 m. krepšinio lyginti su šių laikų būtų nerimta. 1937-39 m. Europos čempionai Lubinas, Kraučius, Ruzgys, Puzinauskas ir kiti, be abejonės, tuo metu buvo geriausi Europoje. Tačiau sekančios kartos krepšininkai jau buvo žymiai geresni, kai atėjo Būtautas, Petkevičius, Lagunavičius, Stonkus. O jiems tuo pačiu metu prilygo išeivijos krepšininkai, kai kurie jų gal buvo net geresni, iš Kemptono „Sarūno“ ir Scheiffeldo „Kovo“. Mat, jie turėjo geresnes sąlygas treniruotėms ir žymiai didesnę kompeticiją negu Sovietų Sąjungos komandos. Jie žaidė daug rungtynių prieš amerikiečių karių komandas, daugumoje universitetų žaidėjus, ir prieš įvairių tautų rinkitines. Sekanti epocha buvo Lauriteno ir ypač M. Paulausko laikai. Bet ir išeivijoje jiems buvo daug lygių, ar geresnių. Štai, Blatkauskas, žaidęs už Brazilijos rinktinę, kai

Futbolas Čikagoje

„LITHS“ SUKLUPO PRIEŠ „UNITED SERBS“

Eilinėms pirmenybių rungtynėms trunkantis amžinai taisomais keliais ir kelionėje sugaisti arti 2 valandas, norint pasiekti serbų aikštę, reikia ne tik gazono, bet ir neįsėmiamos energijos. Rezervo komanda, matyt, nutarė neieškoti nei vieno, nei kito – į rungtynes neatvyko. Komanda, nepasirodžiusi aikštėje, pagal taisykles pralaimi tik 1:0 rezultatu. O kad reikia mokėti baudą, kam sukli galva? Kaip pamatysime, beveik apsimoka.

Vyrų pirmajai komandai praėjusį sekmadienį, spalio 17 d., žaidžiant šeštąsias pirmenybių rungtynes šlapioje serbų aikštėje, Lake Villa priemiestyje, prie Wisconsin sienos, žiauriai nesisekė. Mūsų šiek tiek žaidimo laiko vyravo aikštėje ir bandė apšaudyti serbų vartus, bet veltui. Serbai iš 4 paleistų šūvių įkrito 3 nelaikomus įvarčius: vieną pirmame puslaikyje ir 2 antrame ir nusinešė nesitiktą pergalę. Ir net nebandė gynybos, nei gynybą. Pirmasis neturėjo šanso.

Po rungtynių vienas iš vadovų aiškino: mes spaudėm, jie įvarčius mušė. Laimė išsibalsavo. Kitaip sakant, laimė mums atuko nugara. O vienas žaidėjas aiškiai pasakė, kad be puolėjų rungtynių

ši buvo pasaulio čempionas, ar Cieslinskas, žaidęs už Urugvajaus olimpinę. O kur daug puikių žaidėjų JAV-se ir Kanadoje, kaip Varnas, Čekauskas, Modestas, Skaisgiris ir kt. Pagaliau paskutinė epocha su Saboniū ir Marčiulioniū. Pagarba jiems! Jie laimėjo bronzą Barcelonoje, jiems lygių nėra! Tačiau, jei Šimkui iš New Yorko pridėtum 4 inčus, jis prilygtų Saboniui. Po Marčiulionio kitas gynėjas būtų E. Palubinskas iš Australijos. Jis dviejose olimpiadose žaidė už Australijos rinktinę ir Muenchene buvo geriausias metikas, o Montrealyje – antras. O puolimo linijoje už Jovaišą, Kurtinaitį, Karnišovą aiškiai pranašesnis būtų kanadietis L. Rautinšas, žaidęs 2 metus NBA profesionalų lygoje ir geriausias visų laikų Kanados žaidėjas.

Galui pasididžiui, kad asmeniškai turėjau progos pažinti beveik visus gėtausius Lietuvos krepšininkus, pradėtą krepšinio tėvą K. Savicką, F. Kraučiu, P. Lubiną, S. Būtautą iki S. Stonkaus, M. Paulausko ir, pagaliau, A. Sabonio bei Marčiulionio. Teko žaisti prieš M. Ruzgį, F. Kraučiu, teko žaisti su Petkevičium, Z. Puzinausku, V. Norkumi. Buva išeivijos rinktinės kapitonas Vokietijoje, buvau treneris Š. Amerikos lietuvių rinktinės gastrolėse į P. Ameriką ir

neišloši.

Kad ir po pralaimėjimo, „L-L“ komanda dar laikosi ketvirtos vietos, nes ir konkurentai „Maroons“ ir „Schwabens“ toli nenubėgo.

SEKMADIENI PRIEŠ „GREEN-WHITE“

Šį sekmadienį, spalio 24 d., „Litanica-Liths“ žais pirmenybių rungtynes prieš ant kulnų lipančią vokiečių komandą „Green-White“. Rungtynės vyks jų aikštėje, Des Plaines, IL, Majewski Park, Willie ir Elmhurst Rds. (Rt. 83). Pradžią 2 val. p.p. Rezervas žais 12 val. Spalio 31 d., „L-L“ žais priešpaskutines rungtynes Lemonte, savoje aikštėje. Pradžią 2 val. po pietų.

Futbolo sezonas artėja prie pabaigos. Jam, tik pasibaigus, lapkričio 20 d., šeštadienį, Lietuvių centro salėje, Lemonte, rengiama „Litanicos“ futbolo klubo tradicinė vakarienė su šokiais, į kurią kviečiami visi mėgstantieji smagiai praleisti vakarą. Vietas prašome rezervuoti iš anksto telefonu pas Laimą Glavinskiene – 708-323-6302, arba pas Leoną Juraitį – 708-532-7526.

Turintieji laimėjimų bilietus, jų šakneles prašomi nedelsiant grąžinti siuntėjams.

J. J.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai – gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimekęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis			

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Australiją. Tad esu įsitikinęs, kad turiu teisę pareikšti savo asmenišką nuomonę: Lietuvos krepšinio federacijos prezidento ir „Krepšinio“ žurnalo paskelbti rinkimai geriausių 20 Lietuvos krepšininkų, gynusių Lietuvos garbę, ir tie 20, kurie buvo išrinkti, ir kurių tarpe nėra nei vieno iš išeivijos, ne tik kad nepasiekė savo tikslo, bet dar buvo nelabai vykęs smūgis išeivijai. Ypač dar, kai prie tų rinkinių buvo pridėta „gynusių Lietuvos garbę“. Juk tik 1937-39 m. krepšininkai gynė Lietuvos garbę. Visi kiti kovoję už Sovietų Sąjungą, net nedrįsdavo pasisakyti, kad esą lie-

tuviai. Tuo tarpu išeivijos rinktinės, tiek Prancūzijoje, P. Amerikoje, Australijoje ir dar kartą Europoje, žygiavo su Lietuvos trispalve ir himnu.

Tokie rinkimai nieko neduoda ir nieko nepasako. Tiksliau yra rinkti žaidėjus pagal žaidimo pozicijas, apsiribojant pirmu penketu, antru ir gal trečiu, kaip daug kur daroma. Mano asmenišką pirmas penketas būtų: centras Sabonis, kraštiniai puolėjai Rautinšas ir Paulauskas, gynėjai – Marčiulionis ir Palubinskas.

(Bus daugiau)

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS
CHIRURGĖ PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirmd., antrd., ketvd.
1 v. p.p. – 7 v.v.
Šešt. 9 v.v. – 12
Valandos susitarus

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-6067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. – 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. – 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINIS CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300
KAB. J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2700
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D. S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

LIETUVOS MEDICINĄ

Šių metų ekonomikos mokslo Nobelio premiją laimėjo profesorius iš Čikagos universiteto. Tai nedaug ką nustebe. Šis universitetas jau laimi ketvirtą ekonomikos Nobelio premiją iš eilės. Čikagos universitetas yra laimėjęs daugiau Nobelio premijų, negu bet koks kitas universitetas pasaulyje.

Kodėl šio universiteto profesoriai pasiekia pasaulio mokslo viršūnes ir dar taip stebėtinai dažnai? Dienraštis „Chicago Tribune“ nagrinėjo šį klausimą straipsnyje „Kritika padeda sukurti Čikagos universiteto Nobelio tradicijas“. Šiame straipsnyje išryškina universiteto intelektualinė aplinka. Universitetas pasižymi nepaprastai stipriomis varžybomis. Pasaulio gabiausi ir darbščiausi mokslininkai ne tik kartu dirba, bet organizuoja darbo posėdžius „workshop“, kuriuose savo kolegų darbus ir idėjas griežtai kritikuoja. Profesorius Neumann šitaip apibūdina šiuos darbo posėdžius: „Tai yra kruvinas mušis, žmonių jausmai sužeisti, bet pinigais negalėtum nupirkti išvadų ir ekspertizės, kurią gauni, kai ten pristatai savo darbus. Darbo posėdžių sistema tikrai priverčia žmones apmąstyti pagrindinius klausimus“.

As septinerius metus studijavau mediciną Čikagos universitete ir tvirtai įsitikinau, kad mokslas reikalauja kritikos. Tiksliai kritika atidengia kelią pažangai, atskleidžia klaidas, išryškina pasirinkimus.

„The Chicago School“ – viename pasaulyje yra žinoma ekonomikos teorija, kuri teigia, kad valstybė nepadaidėja, o tik trukdo krašto ekonominiams gyvenimui. Gal todėl aš esu tvirtai įsitikinęs, kad valdiškos įstaigos nepadaidėja, o tik trukdo kraštui išvystyti gerą sveikatos sistemą.

Šių metų spalio mėnesį Čikagos universiteto žurnale pagrindinis straipsnis nagrinėja naujas demokratines Europos kraštų konstitucijas. Šiame straipsnyje ypač kritikuojamos kai kurių konstitucijų garantijos, siekiančios apsaugoti dalykus, kurių neįmanoma garantuoti. Čia paminima Lietuvos konstitucija, kuri apsaugo piliečio teisę į „pakankamai gerą“ gyvenimo standartą ir bendrą teisę į „pakankamą“ atlyginimą. Autorius argumentuoja, kad šitokios garantijos atskleidžia pagrindines, svarbias teises, kaip spaudos laisvę. Štai iš Čikagos universiteto

spaudos lietuviai susilaukia kritikos. Gal lietuviams nepatiks, kad juos kritikuoja, tačiau tai sudaro progą konstitucijai apmąstyti ir svarstyti, ar šis dokumentas atlieka savo tikslą. Žymiai geriau susilaukti kritikos, negu apatijos ir abejingumo.

Tarybinės mokslo įstaigos neprimdavo tikros kritikos, todėl jos ir dabar kritikos nesuapmąstė. Būdinga, kad tarybinės įstaigos buvo organizuojamos pagal piramidinę hierarchinę sistemą. Įdomu prisiminti, kad piramidė yra senosios Egipto nekeičiamumo ženklas. Egiptiečių kultūra nesikeitė per šimtmečius. Pati piramidė yra milžiniškas antkapis, kurio tikslas yra apsaugoti faraono lavoną nuo laiko tėkmės. Panašiai tarybinės Lietuvos hierarchinės piramidės dar tebestovi, bet jų gyvybinė dvasia jau yra seniai mirusi.

Kokia išeitis? Reikia sukurti naujas visuomenines struktūras, kurios ir duotų žmonėms naujas progas pasireikšti, išbandyti naujus darbo ir veiklos metodus. Vienas pavyzdys medicinoje yra Šv. Jokūbo ligoninė Vilniuje, kuriai vadovauja daktaras Paltanavičius ir kurią remia Amerikos Vyčiai. Noriu paminėti, kad, nors ministro Oleko metu Sveikatos ministerija šiai katalikiškai ligoninei trukdė ir bandė pasisavinti jai atstiusias siuntas, vyr. gydytojas Paltanavičius to neleidė. Dabartinis sveikatos ministras J. Brėdikis Šv. Jokūbo ligoninei netrukdo, ją remia ir net skatina naujas katalikiškas, o taip pat žydiškas, ligonines Lietuvoje.

Kai kas iš mano kritikų susidarė įspūdis, kad aš sveikatos ministro J. Brėdikio neremiu ir skatinu jį pakeisti. Tai neteisinga išvada. Detoroite simpoziumo metu teigiau, kad esu gydytojas J. Brėdikio geriausias kolega Amerikoje, nes aš bandau savo pastabomis jam padėti. Aš asmeniškai manau, kad šiuo metu profesorius J. Brėdikis yra pats geriausias asmuo vadovauti sveikatos ministerijai ir turi geriausią galimybę reformuoti Lietuvos medicinos sistemą. Profesorius J. Brėdikis sutikau prieš 15 metų ir nuvežiau jį į Čikagos universitetą, žinau, kad jis nebijo kritikos, bet jos laukia. Jei bus teisinga kritika ir jei bus teisingai į ją reaguota, gal ateityje Lietuvos gydytojai ir ekonomistai laimės Nobelio premijas ir nukonkuruos Čikagos universitetą.

Linus Sidrys

PREZIDENTAS BRAZAUSKAS KALIFORNIJOJE

Spalio pirmosiomis dienomis Los Angeles ir apylinkių lietuviai susitiko su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku, kurį iš New Yorko Kalifornijoje palydėjo Lietuvos ambasadorius Vašingtone Stasys Lozoraitis, Amerikos ambasadorius Vilniuje Darryl N. Johnson ir prezidento artimiausi patarėjai – Justas Paleckis bei Raimundas Rakeckas. Formaliai prezidentą Kalifornijon pakvietė Kaunas-Los Angeles susigimimo programos vadovas Rimas Mulokas ir „Lietuvių dienų“ rengimo komiteto pirmininkas Donatas Empakeris, bendradarbiaujant Lietuvos gen. garbės konsului Vytautui Čekanauskui.

„Lietuvių dienų“ savaitės programoje buvo daug renginių, ir bent keliuose dalyvavo prezidentas. Rašantisys dalyvavo tik prezidento susitikime su lietuvių visuomene X.2 ir pokalbyje su organizacijų atstovais X.3, taip pat turi jo pareiškimo tekstą „World Affairs Council“ vakarienei, tad šiame rašinyje ir perduoda tik tose vietose pareiškėtas prezidento mintis.

Prezidentas kalba visuomenei

Susitikime su lietuvių visuomene latvių salėje prezidentas pasakė kalbą ir atsakė į raštu pateiktus klausimus. Savo kalboje jis užsiminė klausimus, kurie galėjo dominti išeiviją.

Demokratija. Esame normali demokratine valstybe. Vyksta normalūs procesai demokratijai įtvirtinti. Turime sunkumų, bet viską atiduodame žmonių gerovės kėlimui. Veikia konstitucinis teismas, turime pastovų litą. Kainos nekyla. Infliacija – 1% per mėnesį. Atlyginimų vidurkis yra du šimtai litų per mėnesį. Energetiką perkame pasaulinėmis kainomis. Karšto vandens bus visą žiemą, pakėlimė šildymo temperatūra. Negalime kaupti kapitalo, nes nėra pakankamai pajamų.

Stengiuosi nekeisti ministrų. Vieningai dirbdami, galėsime daug padaryti.

Lietuvos komunistų partija. Kai Lietuvoje buvo sunkiausi laikai (partizanų veikla, trėmimai), Lietuvos komunistų partijoje buvo tik 8% lietuvių. Kiti atvažiavę iš kitur. Vėliau komunistų partija lietuvių. Maskva mus kaltino, kad

Lietuvos valdžioje 97% lietuvių, o tik 3% iš kitur. Iš tikro komunistų partijoje buvo tik 3% tikrų komunistų, o kiti tik partijos nariai. Partijai priklausė beveik visi rašytojai, profesoriai, intelektualai, daug gydytojų ir kitų profesionalų. Jie išlaikė Lietuvą lietuvišką.

Nuo pirmojo Sąjūdžio suvažiavimo Lietuvos nepriklausomybės laukė visi. Mes buvome pirmieji, kurie atėmė Lietuvos nepriklausomybę. Sąjūdžio sąrašuose (į Seimą? – J.K.) buvo 17% buvusių komunistų. Mūsų sąrašuose tarp buvusių komunistų buvo politinių kalinių ir tremtinių. Posakis „komunistai grįžo į valdžią“ netikslius. Jie negrįžo, bet rinkimais buvo sugrąžinti. Žmonės rinko tuos, kuriais pasitikėjo.

Santykiai su išeivija. Siūliau pakeisti 18 straipsnį, kad palengvėtų išeiviams pilietybės gavimas. Nubalsavo prieš. Prieš balsavo ir kai kurios opozicijos grupės. Įvesti konstitucines pataisas labai sunku. Vėl bandysime Seime tą klausimą kelti.

Nuosavybių grąžinimą sunkina kitur gyvenančių kitautaučių pretenzijos į turtą. Išeivių apsigyvenimo Lietuvoje procedūra labai sudėtinga. Turi būti supaprastinta. Nesamone buvo apmuitinti dovanų siuntiniai. Taisyklės jau pakeistos.

Mums trūksta specialistų, ypač teisės, prekybos, diplomatijos srityse. Laukiame išeivių specialistų.

Prezidentas atsakinėja į klausimus

Latvių salėje prezidentas atsakinėjo į raštu pateiktus klausimus, Ritz-Carlton viešbutyje su organizacijų atstovais pokalbį vedė žodžiu. Ir vienu, ir kitu buvo klausimų dėl turto grąžinimo. Pilietybės ir turto grąžinimo klausimais prezidentas savo mintis jau buvo išsakęs kalboje latvių salėje, tai vėliau buvo žinomų minčių pakartojimas. Čia pateikiami kai kurie kiti klausimai ir atsakymai.

Lietuvoje siautėja plėšikai ir mafiozai. Kada pagerės padėtis?

– Iki šiol veikė rusiškas teisynas. Bet jau paruoštas teismų reformos įstatymas. Ruošiamas baudžiamasis kodeksas. Daugelis nusikaltėlių iš kitur. Areštuota apie 150. Įvedamas vizų režimas Rusijos ir

Baltarusijos gyventojams. Padėtis gerės.

Buvusi Sibiro tremtinė negali atgauti ūkio. Neva jos žemė išdalyta po 3 ha.

– Mes su Prunskiene buvome prieš 3 ha įstatymą, kuris priimtas 1991. Žemės reformos pradžia labai bloga. Dabar žemė daug kur neapdirbama. Usynai. Lietuvoje mažiau negu 50 ha ūkis neproduktingas.

Šilalės rajone 90% žemės privatizuota. Sakoma, kad ten derliai lenkia ir kitus rajonus. Ar Šilalės rajone ūkiai stambūs?

– Šilalės rajone privatizacija praversta sąžiningai, bet turėjo neigiamą poveikį į visą žemės reformą. Sunaikinta kolūkinė sistema. Mes siūlėme akcines bendroves su teise nariui išeiti ir savarankiškai ūkininkauti. Neturėjome daugumos, siūlymas nepagrėjo. Dabar Šilalės rajone didžiausias skurdas.

Bet palyginamoji statistinė lentelė rodo, kad gyvulių skaičiumi Šilalės rajonas tarp pirmiausių.

– Nežinau, kas tą lentelę nupaisė. Su žemės reforma mes dar daug kentėsime.

Kaip Lietuvos komunistai ir kagebistai išigijo valstybės turtą?

– Aš tokių pavyzdžių

nežinau. Čia yra aktyviai antis. Įstatymai visiems v. nudi. Partijos turtas tarnauja Lietuvai. Asmeniškai turto niekas nėra paėmęs.

Nepritariame pinigų emisijai.

– Emisija yra išgalvotas dalykas. Esame sukaupe gerus rezervus ir niekad negalvojome apie išmetimą daugiau pinigų į rinką. [Vakarų jau eina 20% eksporto. Greitai tikimės 30%. Jei jau reiktų, būtų kredito, ne pinigų emisija.]

Dėl Visokavičiaus nėra didelės krizės. Lito įvedimo metu jis parodė daug energijos. Bet buvo veiksmų, kurie prailenkė su bankų etika. Išikišo prokuratūra dėl jo santykių su komerciniais bankais.

Kada į Lietuvą bus galima keliauti be vizų?

– Kai Amerika pasirašys bevizinio judėjimo sutartį. Mes pasirašysime.

Latvijos vyriausybės kabinete trys ministrai yra iš užsienio. Užsien. reik. ministras yra Latvijos latvis, bet abu pavaduotojai iš Amerikos. Jūs, p. Prezidente, ir min. pirm. Šlezevičius viešai pripažinote, kad užsien. reik. ministerija jūsų vyriausybėje yra silpna vieta. Lietuvoje yra diplomatų, patyrusių Rytų politikoje, pas mus – Vakarų. Ar negalima Lietuvos užsien. reik. ministerijoje sukurti tikrai pajėgių diplomatinės talentus?

– Manėme, kad Landsbergis į diplomatinį darbą Lietuvoje įtraukė užsienio lietuvių. Neįtraukė. Sudarius mūsų vyriausybę, dabar ryškėja silpnos vietos. Esame pakvietę Kanaados lietuvių p. Puzarą užsien. reik. min. pavaduotoju. Jam 61 metai, moka šešias kalbas, turi patirtį.

Amerikoje mūsų vaikai turi mokytis anglų kalbos. Taip turėtų būti rusams ir lenkams Lietuvoje.

– Pas mus jų mokyklose dėtomoji kalba yra rusų ir lenkų. Tokia tradicija. Lietuvių kalba jų mokyklose dėstoma. Visa bėda, kad trūksta toms mokykloms mokytojų. Imantieji pilietybę lietuvių kalbą turi mokėti.

Karo pabėgėliai tėvų turtą atgauti nori ne sau. Perleistų giminėms ar kitiems Lietuvos gyventojams. Amerikos lietuvių padėtų sukurti modernius ūkius. Laimėtų visa Lietuva.

– Mums reikia padaryti 1991 žemės ūkio reformos įstatymo esminius pakeitimus.

Kodėl buvusiems rusų kariškiams, gyvenantiems Lietuvoje, Lietuva moka pensijas?

– Nesamone. Pensijas jiems moka Rusija.

Rašančiojo pastaba

Čia pateikta pareiškų minčių santrauka, o ne tiesioginės klausimų ir atsakymų citatos. Paruošė Juozas Kojelis

Keliviai Lietuvos avialinijos lektuve. Siūloma, kad prie pavadinimo „Lithuanian Airlines“ būtų pridėtas žodis „Lituanica“. Dariaus ir Gireno garbingo žygio prisiminimai.

KAZYS BIZAUSKAS: LIETUVOS ATSTOVAS JAV

PRANAS ZUNDĖ

23

Jau ne viena dešimtis metų, kaip skaitlingi šimtai tūkstančių lietuvių dalyvauja tuose garbinguose darbuose, suprantą jų gerumą ir naudą, myli Ameriką, persiėmę jos dvasia, užsidėję jos idealais. Jie yra ištikimi Jungtinių Valstybių vyriausybei, gynė ir gins jos vėliavą. Jie beveik visi yra ištikimi ir savo motinai Katalikų Bažnyčiai.

Senoji Lietuva džiaugiasi tais savo sūnumis. Iš jų ji turi garbės ir naudos. Gėrisi, kad kaip visa Amerika taip ir jie, užsidirbę gerovės, kreipia savo pastangas į mokslo, dvasios ir religijos sritis.

Toji Senoji Lietuva sveikina šiandien jus, broliai amerikiečiai lietuviai, ir vienijasi su jumis reikšdama aukštos pagarbos Jungtinių Valstybių.

Iš New Yorko arkiv. J. Matulaitis vyko į Vašingtoną aplankyti Lietuvos pasiuntinį K. Bizauską. Jam ten būnant, birželio 10 d. buvo gauta žinia, kad Lietuvos prezidentu išrinktas dr. Kazys Grinius, kartu su arkiv. J. Matulaitiu lankęs Marijampolės gimnaziją, tik trim klasėm vyresnis už jį. Arkiv. J. Matulaitis tuoj pasiuntė jam sveikinimo telegramą. Atsakymo negavo. O dėl „Vienybės“ priekaišto, būk K. Bizauskas jau anksčiau, būdamas arkiv. J. Matulaitiui surengtame priėmime New Yorke, žinojęs apie dr. K. Grinius išrinkimą Lietuvos prezidentu bet atsisakęs tuomet tą telefonu gautą žinią paskelbti, arkiv. J. Matulaitis „Draugo“ atstovui pareiškė:

„Negalima buvo žinoti, ar dr. K. Grinius tikrai buvo išrinktas Lietuvos prezidentu, ar tik taip sau kas telefonu norėjo nepatikrintas žinias paleisti, nes oficialus pranešimo apie tai tą vakarą p. K. Bizauskas nebuvo gavęs“.

Nepatikrintų žinių skleidimas nėra Lietuvos pasiuntinio uždavinys. Kuomet gi jisai gavo oficialų iš Kauno pranešimą, o ne telefonu iš privačių asmenų žinią, kad tikrai Lietuvos prezidentu išrinktas p. dr. K. Grinius, tą pačią valandą pasiuntė naujam Lietuvos Prezidentui sveikinimo telegramą“.

Birželio 11 d. arkiv. J. Matulaitis išvyko traukiniu į Čikagą, kur taip pat buvo iškilmingai sutiktas. Buvo belikusi tik savaitė su truputį iki Eucharistinio kongreso, jo kelionės į JAV svarbiausio tikslo.

28-tas Katalikų Eucharistinis kongresas prasidėjo birželio 20 d. ir truko visą savaitę, kreipdamas į save viso pasaulio dėmesį. Dar anksti prieš kongresą Čikagos lietuviai katalikai pradėjo kalbėti, svarstyt spaudoje ir ruošti tame Kongrese dalyvauti. Buvo sudaryta Eucharistinio kongreso Lietuvių sekcija, kurios uždavinys buvo planuoti ir prižiūrėti pasirodymo kongresui darbus. Daugiausia dėmesio buvo kreipiama į viešas eitynes ir sekcijų posėdžius.

Pirmasis iškilmingas lietuvių sekcijos susirinkimas įvyko sekmadienį, birželio 20 d., Field Artillery Armory patalpose. Iš anksto suplanuotos eitynės į tą vietą buvo labai įspūdingos, gausiai jose dalyvavusios lietuvių išeivių parapijos su savo vėliavomis, insignijomis ir spalvingomis uniformomis traukė visų žiūrovų dėmesį.

Iškilmingą lietuvių sekcijos susirinkimą, kuriam pirmininkavo Katalikų Federacijos pirmininkas kun. Ig. Albavičius, aprašo „Garsė“ kun. J. Simanavičius.

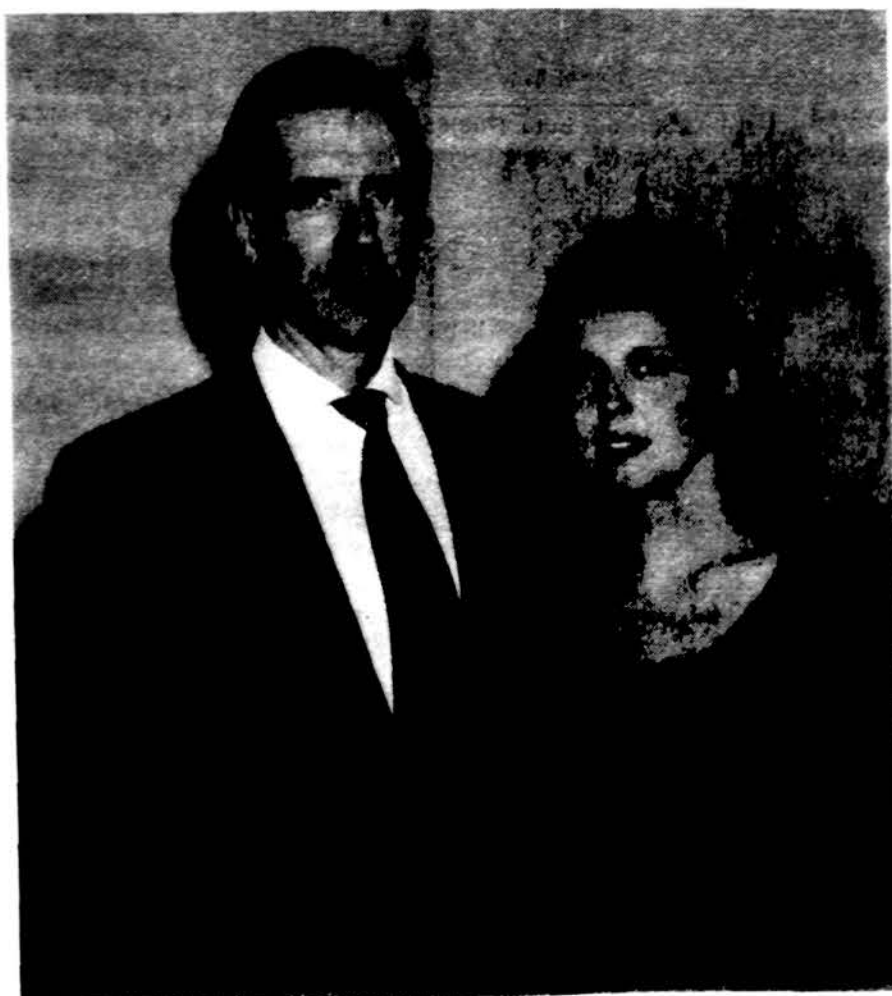
„Vos tik ketvirta dalis susirinkusių tesutilpo erdvoje svetainėje. Kadangi ji lengvai talpina desimtą tūkstančių, galima daryti išvadą, kad procesijos dalyvavo

apie penkiasdešimt tūkstančių lietuvių. Žinodami iš kalno galimybę didžios minios priėmimo, įėjimas buvo su tikietais, kurie buvo dalinami veltui; tikslas buvo kontrolė skaitčiaus svietinėje, nes perdidelis susikimšimas ne tik nemalonus, bet ir labai dažnai pavojingas. Svetainėje jautiesi, kaip žyruotis smėlio plotyje prie jų. Kas turėtų tokį nepaprastą balsą, kad ji išgirstų tą tūkstantinę minia ir supratų, kas kalbama? Čia balse padidinio aparatas pagelbėjo situacijai. Ne tik nebūtų galima panašius susirinkimus lietuviams turėti, bet ir pats Kongresas nebūtų buvęs taip pasekmingas be šio aparato. Tikras mokslas ne tik nesipriešina tikybai, bet ir pagelbsti ir patarnauja. Kalbėtojo balsas buvo girdėtis net ir tolimiausiam užkampyje“.

Lietuviai buvo puikiai pasiruošę ir puikiai pasirodė toji iškilmė. Ypačiai įvairių parapijų chorai gražiai buvo įsitaisę. Buvo lengva įvairias grupes išskirti, kadangi kiekvienai parapijai buvo paskirta spalva, kuri matėsi moterų kaspinuose, skrybėlėse ir ženkleliuose. Taip pat vyru.

Visos vėliavos buvo sugrupuotos ties estrada. Atidarius su malda, pirmininkas pristatė Lietuvos atstovą Jo Ekselenciją p. Kazį Bizauską. Laukiamas svečias iš Lietuvos, Jo Ekselencija Arkivyskupas Jurgis Matulevičius dar nebuvo atvykęs, nes pamaldos Katedroje vos tuo laik pasibaigė, ir su automobiliu priėjimu neapsakomai buvo sunku. Tai tuom tarpu kalbėjo Lietuvos atstovas. Pareiškdamas džiaugsmo gaunant progos kalbėti temoje, kuri dažniausia tenka teologams, primena gimnazijos laikus, kada studentai laiko trumpus kalbėjimus dvasinio turinio. Parodo svarbą Švenčiausio Sakramento kasdieniniam žmogaus gyvenime. Džiaugėsi gražiu pasirodymu lietuvių sekcijos. Įvyksta trumpa pertrauka, kada publika atstovui gausiais aplovismentais dėkoja“.

(Bus daugiau)

Mūsų nuolatinis bendradarbis ir rėmėjas dr. Linas Sidrys su žmona Rima. Nuotr. Jono Tamulaitis

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

DAIL. N.
PALUBINSKIENĖS
DARBŲ GERIAUSI

Dailininkė Nijolė Palubinskienė su savo kūriniais dalyvauja Walley Art Center – Chagrin, Falls, Ohio, galerijoje. Jos kūrinys – monotipas „Park NS“ pripažintas geriausiu darbu šioje parodoje. Iš šimto dailininkų galerija priėmė tik 42 ir, kaip pėnai, Nijolės Palubinskienės kūriniai pripažinti „Best of the show“.

KULTŪRINĖ PREMIJA
MUZ. R. KLORIENĖI

Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos metinė kultūrinė premija šiais metais paskirta muzikai Ritai Klorienėi. Spalio 24 d., sekmadienį, OLG draugija savo šventę pradės Dievo Motinos parapijos bažnyčioje šv. Mišiomis ir prisiminimu mirusių kolegų gydytojų. Lietuvių namuose bus vašės. Po pietų kalbės svečias iš Lietuvos dr. Valerijus Špikalovas ir bus muz. R. Klorienėi paskirtos premijos įteikimas.

PIANISTŲ ROKO IR
SONATOS ZUBOVŲ
KONCERTAS

Sekmadienį, lapkričio 7 d., 4 v. p.p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje pianistų Roko ir Sonatos Zubovų koncertas. Rengėjai – Dievo Motinos parapija ir „Tėvynės Garsų“ radijo programa.

„PASTORALĖS“
ŠEŠTADIENI

Lapkričio 13 d., šeštadienį, 7 v.v. Clevelande koncertuos Kauno mergaičių bažnytinis choras „Pastoralė“. Ši chorą iš Lietuvos pasikvietė. Putnamo

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys, švėsdamos savo vienuolijos 75 metų Jubiliejų.

Clevelande koncertą globos Dievo Motinos parapijos choras. Pirmadienį, spalio 15 d., „Pastoralė“ lankysis Mentor Lake Catholic Highschool, koncertuos kartu su šios gimnazijos choru ir turės progą susipažinti su Amerikos Katalikų gimnazija.

PRISIMINTAS MUZ. A.
MIKULSKIS

„Tėvynės Garsų“ radijo programa paminėjo muziko Alfonso Mikulskio 10-ties metų mirties sukaktį. Buvo grojami LTM ansamblio Čiurlionio įdainavimai.

BUVO RENKAMA
PARAPIJOS TARYBA

Praėjusį savaitgalį Clevelando šv. Jurgio parapijoje buvo Parapijos tarybos rinkimai. Tarybon kandidatavo: Antanas Bacevičius, Sr., Algirdas Matulionis, Marija Trainauskaitė, Stepas Juodvalkis, Julija Čepulienė, Efraima Gausienė ir Marie Hudgins. Penki, daugiausia balsų gavę, 1994 m. sausio 1 d. taps Tarybos nariais.

IŠSIŪSTOS DOVANOS
NAŠLAČIAMS

Clevelando šv. Jurgio parapija išsiuntė siuntinį su kalėdinėmis dovanėlėmis į Panevėžyje adoptuotos parapijos našlaičių prieglaudą.

VĖLINIŲ MIŠIOS ŠV.
JURGIO PARAPIJOJE

Antradienį, lapkričio 2 d., bus Vėlinės, mirusių prisiminimai. Šv. Jurgio parapijoje tradicinės trejos Vėlinių Mišios bus aukojamos tadien nuo 7:30 val. ryto. Parapičiai skatinami gražinti Vėlinėms skirtus aukų vokelius prieš lapkričio 2 d. Aukotojų intencijos bus prisimintos Vėlinių dienos ir visose lapkričio mėnesio Mišiose.

G. Juškėnas

LB Ohio apygardos posėdyje, Clevelande. Iš k. – V. Mariūnas, J. Ardys, O. Jukūbaitienė ir R. Apanavičius.

Nuotr. V. Bacevičiaus

KAUNO „CARITAS“

Daug pasižįstusių asmenų dirba CARITAS skyriuose. Mus, Amerikos lietuvių, pasiekia įvairios žinios – geros ir ne tokios geros. Gal tikrasis gerumas būna tylus ir kitų nepastebimas. O gal CARITAS nenori reklamuotis ir garsintis apie savo gerus darbus, neieško garbės. Tačiau Lietuvoje daug vargo, daug nelaimingų tautiečių, apleistų senelių ir našlaičių. Kas jais rūpinasi?

CARITAS Federacija, įsistėjusi 1989 m., turi skyrius didesniuose ir mažesniuose Lietuvos miestuose. CARITAS centras yra Kaune, bet šalia centro veikia ir Kauno arkivyskupijos CARITAS skyrius, kuriam jau dvejus metus vadovauja reikalų vedėja Ona Virbašūtė. Ji yra gerai susipažinusi su to skyriaus darbais. Tad ją užkalbinam, norėdami „Draugo“ skaičiuojus supažindinti su Kauno CARITAS skyriaus veikla.

– Kokie yra Jūsų pagrindiniai darbai ir kaip sekasi?

– Kauno arkivyskupija yra viena didžiausių. Joje 10 deka-

natų, apie 150 parapijų. Beveik visose veikia CARITAS skyriai. Pagrindiniai mūsų darbai ir rūpesčiai šiuo metu yra tokie: Vilniaus g-vė Nr. 46 atidaryta „sriubos valgykla“ stokojantiems. Joje kasdien maitinama netoli 700 žmonių. Kreipiasi benamiai, pensijinio amžiaus, grįžę iš įkalinimo vietų, vieniši žmonės, invalidai, o paskutiniu metu ypač padaugėjo daugiaukų šeimų.

Stengiamės, kad plėstųsi „Šeimos centro“ tinklas: padėti atstatyti šeimos vertybes, ruošti jaunimą šeimai, pagalbėti tiems, kas turi problemų, propaguoti natūralų šeimos planavimo būdą. Kaune jau veikia, Kelmeje steigiasi, anoniminiu alkoholio skyriai. Šeimos centruose dirba gydytojai, psichologai, sociologiniai darbuotojai, pedagogai. Tokie „šeimos centrai“ jau veikia Ukmergėje, Jonaivoje, Kėdainiuose, Jurbarko, Šiauliuose, Joniškėje, Kelmėje, Radviliškyje. Jų visų centras – Kaune, kuriam vadovauja gydytoja Nijolė Liobikienė.

Sprendžiam vienišų žmonių

Caritas globjami seneliai prie vaikių stalo. Gale – vysk. Sigitas Tamkevičius.

klausimą. Norime atgautuose parapijų namuose įkurti parapijinius senelių namus. Tikime, kad Kaune, Šančiuose netrukus tokie namai pradės veikti, o Šiauliuose jau veikia. Bėda, kad Bažnyčia (parapijos) sunkiai beatgauna anksčiau jiems priklausiusius pastatus.

Taip pat vyksta būsimo Jaunimo centro, CARITAS sandėlių restauravimo darbai.

Darbu daug, o lėšos ir jėgos ribotos: trūksta inventoriaus, valgyklai bulvių skutimo mašinų, spausdinimo mašinėlių, telefonų aparatų.

– Per CARITAS Jūs dalinate įvairius labdaros vaisius. Kokie žmonės pas Jus kreipiasi ir kaip patikrinate, kuriems tikrai reikia padėti? Ar nepasitaiko apsimetėlių, kuriems „pasiseka“ neteisingai pasinaudoti Jūsų labdaros vaisiais?

– Į CARITAS kreipiasi įvairūs žmonės: vieniši, daugiaviečiai šeimos, vienišos motinos, grįžę iš įkalinimo vietų, invalidai, studentai ir t.t.

Paprastai labdarą dalijame per parapijų CARITAS skyrius. Pagal galimybes, mūsų žmonės aplanko besikreipiančius pagalbos. Susipažįsta su jų gyvenimo sąlygomis, kuo ir kaip mes galėtume pagalbėti. Kaune, Vilniaus g-vė Nr. 9, jau 3 metai kaip veikia CARITAS krautuve, kurioje gali pasirinkti sau tinkamą drabužį. Būna, kad žmonėms reikia ne tiek materialinės pagalbos, kiek solidarumo, moralinio palaikymo.

Bandančių apgauti turbūt visur ir visada pasitaiko. Manome, kad tai jų sąžinės reikalas, o mūsų pareiga tarnauti labiausiai vargantiesiems.

– Amerikos lietuviai yra ypač jautrūs vaikams – našlaičiams. Čia veikia globos būreliai, kurie siūnia įvairią pagalbą našlaitinams. Ar CARITO globoje yra tokių našlaitinų ir kaip galėtume Jums padėti?

– CARITAS neturi našlaičių namų ir nėra konkrečiai įsipareigojęs globoti vienus ar kitus tokius namus, bet visada globoja ir neatsako padėti vaikams ir jaunuoliams, gyvenantiems minėtose įstaigose. CARITAS skyriai daro daug, kad atstogastis ir šventes našlaičiai praleistų šeimų aplinkoj, turėtų savo globėjų.

– Atrodo, kad CARITAS daugiausia skiria dėmesio nelaimingoms šeimoms ir seneliams. Kokių būdu jiems teikiame pagalbą ir ar visiemis vienodai skiriamas dėmesys? Ko labiausiai reikia: pastogės, drabužių, maisto?

– Iš dalies ir ši klausimą aš jau atsakiau. Galėčiau dar pasakyti, kad mūsųose pasidarė labai opūs ir jaunų šeimų būties klausimai. Čia taip pat dažnai reikalinga vienokia ar kitokia CARITAS parama. Benamių, kurių beje Lietuvoje jau nemažai, klausimo CARITAS neturi vilties iš esmės išspręsti. Tai daugiau miesto problema.

Mes galbūt galėtume suteikti tik laikiną pastogę. Toks namas, priklausantis Kauno savi valdybei, kuriuose darbuojasi ir CARITAS žmonės, yra Kalantos gatvėje Nr. 55. Šiuo metu į CARITAS labiausiai kreipiasi žmonės, prašydami pagalbėti maisto produktais, kūdikiams maisteliui.

– Kiek asmenų – darbuotojų yra Jūsų skyriuje ir ar jie yra apmokami tarnautojai, ir ar turite savanorių?

– Mūsų skyriuje yra 12 etatinių darbuotojų: 4 iš jų dirba vaistinėje, 4 aukščiausi minėtoje valgykloje, 4 – centre. Be savanorių pagalbininkų sunku būtų ir įsivaizduoti CARITAS darbą. Jie kasdien gelbsti: moterys skuta bulves, išdalina vaistus (2 moterys diena dienon be jokio atlyginimo), valo patalpas. Jau nekalbu apie tuos, kurie lanko šeimas, vienaip ar kitaip prisideda prie CARITAS darbų.

– Amerikos lietuvių pasiekia gandai, kad labdaros siuntos CARITUI, ypač vaistai, dažnai atsiduria Garinių turguje. Kiek čia yra teisybės ir kaip skirstomi atsiųsti daiktai?

– Visus gautus vaistus ir kitus daiktus registruojame. Konkretiai apie vaistus: juos žmonėms dalijame pagal gydytojo receptus (forma 28). Išduodant, vengdami pardavimo atveju, ant dėžutės užrašome CARITAS išduodamų vaistų regis-

tracijos numerį, tai pasižymime ir sau. Žinoma, mes neturime galimybių apsaugoti, jei gydytojas priktinaudžiautų savo padėtimi ir skirtų vaistus jų nebūtiems asmenims, o šie gautus vaistus parduotų turguje. Tokiu atveju, remiantis išduodant vaistus padarytomis atžymomis, mes galime nesunkiai išsiaiškinti, koks gydytojas išrašė receptą ir koks asmuo vaistus parduotų. Šiuo klausimu įvairios kalbos bei skundai pasiekia ir mus. Beje, dažniausiai jie būna be pagrindo, išėję iš piktų žmonių lūpų. Yra pasitaikę pavienių atvejų, kai žmonės (pagal visas taisykles ir reikalavimus) gautus vaistus parduotų. Tai skaudu, bet nuo pasitaikančių pavienių atvejų mes bėgėme į apsiginti ar juos pašalinti. Visus nusiskundimus stengiamės išsiaiškinti – patvirtinti arba paneigti.

– Ką Jūs norėtumėte daugiau pasakyti Amerikos lietuviams apie savo rūpesčius, planus bei pageidavimus?

– Labai noriu padėkoti visiems mus rėmusiems Amerikos lietuviams, ypač geradariams iš Kanados Prisikėlimo parapijos, kurie remia mūsų „sriubos valgyklą“ stokojantiems. Ačiū jiems, tegul Dievas visiems atlygina.

Už pokalbį ir informaciją dėkoju Onai Virbašūtei, Kauno arkivyskupijos reikalų vedėjai.

Kalbėjosi Marija Remienė

KALĖDINIAI
SIUNTINIAI IR
TRANSPAK

Talpintuvai į Lietuvą siunčiami kas savaitę. Ateinančią savaitę* TRANSPAK išsiunčia ne vieną, bet du talpintuvus. Siuntiniai pristatomi nors ir lapkričio mėn. pradžioje, vis tiek pasieks Lietuvą prieš Kalėdas. Skubiems siuntiniams – air cargo.

TRANSPAK gali pervesti dolerius
per 48 valandas.

- ŠVENTINIS ŽIEMOS SIUNTINYS: \$39 – aspirino 250 tbl., multivitaminų 250 tbl., tirpi kava, malta kava, tirpi arbata su citrina, kakava, apelsinų koncentratas, vafiliai, aliejus, mėsos konservai, TIK \$39 dol. Viskas užsienietiška.
- 55 svarai įvairių aukščiausios kokybės maisto produktų, \$98.
- 45 svarai įvairaus maisto be mėsos, \$75.

Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti didesnę kiekį aspirino ir vitaminų. Rašydami būtinai praneškite savo telefono numerį – atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą –

TRANSPAK

2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629,
tel. 312-436-7772

*10/22/93

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 6 kamb. butas pensininkų amžiaus asmenims Brighton Pk. apyl. Be gyvuliukų. \$350 mėn., tel. 312-847-4855.

MISCELLANEOUS

Noriu pirkti akordeoną ir armoniką (concertina). Skambinti: 708-755-6444.

St. Bede's Arts & Crafts Bazaar
Sat. Oct. 23
at 83 St. & Kostner Ave.
9 a.m. - 4 p.m.
For more info.
Call 312-581-6065

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3200 1/2 West 95th Street
Tel. – (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.
VEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Grupė specialistų atlieka visus namų remonto darbus. Skambinkite:
tel. 312-247-5246

Moving–Kraustymas
Profesionalus pataravimas priimanomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Pataravimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas. Įkainavimas veltui.

HELP WANTED

GAMYKLOS
LABORATORIOJE

yra atviros 2 pozicijos. Reikia turėti leidimą dirbti. Darbas 40 val. į sav. Viršvalandžiai apmokami 1.5 karto. Kreiptis nuo 9 v.r. iki 10:30 v.r., Virgis, tel. 312-276-6345.

UNIONTOURS

Kellonės į Pabaltijį

LIETUVA 1993-1994

Specialūs savaitgaliai:

kelionė lėktuvu/viešbutis

- VIENOS SAVAITĖS ir
- 11 DIENŲ PROGRAMOS

Apisistokite olandų aptarnaujamame viešbutyje „Turistas“

Specialios lėktuvo kainos pradedant lapkričio 1 d.:

\$550 New York/Boston

\$650 Chicago/Miami

\$750 Los Angeles/Seattle

Pigesnės kainos į vieną pusę:

į ar iš Vilniaus, New York arba Miami

Pat arba Eric paaiškins suvaržymus

Skambinkite: 1-800-451-9511

UNIONTOURS

Įsteigta 1931

79 Madison Ave., New York, N.Y. 10016

Tel: 212-683-9500

Fax: 212-683-9511

TNA INTERNATIONAL TRADING CO.

praneša, kad kalėdiniai siuntiniai į didžiuosius Lietuvos miestus (Vilnių, Kauną, Šiaulius, Alytų, Klaipėdą, Panevėžį, Anykščius, Telšius, Mažeikius) jums kainuos tik

\$0.52 UŽ 1 SVARĄ (70 svarų minimum)

Ši kaina galioja iki š.m. GRUODŽIO 5 d.

Apsilankę

T N A INTERNATIONAL TRADING CO.

skyriuje, veikiančiame jūsų patogumui 7 dienas savaitėje (darbo dienomis net iki 8 v.v.) galite:

- išsiųsti siuntinį į Lietuvą (laivu ar oro paštu),
- persiųsti pinigų jūsų artimiesiems \$ (neribotą kiekį tik per 48 val.),
- užsakyti maisto siuntinį ar gėlių puokštę į Lietuvą (72 val.),
- gauti patarimų ir pagalbos perkant, parduodant ar keičiant nekilnojamą turtą Lietuvoje,
- užsiprenumeruoti Lietuvoje labiausiai skaitomą laikraštį „Lietuvos Rytas“.

Mūsų tel. 708-852-8180

Adresas: 6440 S. Cass Ave., Westmont, IL 60559

Kalbos kultūra

Redaguoja Juozas Vaišys, SJ

NETIKSLUS NAUDININKO VARTOJIMAS

Kartais mes pavartojame naudininko linksnį ten, kur jis netinka. Čia paminėsime keletą tokių atvejų su pavyzdžiais, kur naudininko linksnis netiksliai pavartotas, ir skliausteliuose nurodysime, kaip būtų galima tuos netikslumus pataisyti.

1. Naudininkas nevertotinas po slinkties veiksmazodžių tikslui reikšti, pvz.: Teatro kolektyvas išvyko **gastrolems** (= gastroliui, į gastroles, gastroliuoti). Studentas buvo nušautas medicinos **praktikai** (= medicinos praktikos atlikti). Viršininkas atvyko **oficialiam vizitui** (= oficialaus vizito, su oficialiu vizitu). Darbininkai išėjo **pietums** (= pietų, pietauti). Visi susirinko **posėdžiui** (= posėdžiui, posėdžiui, į posėdį).

2. Tačiau naudininką galima vartoti, pvz., tokiais atvejais: Nusipirkau saviuvinį **užrašams**. Parneškau duonos **pusryčiams**. Nusipirkau medaus **vaistams**. Čia taip pat reikia tikslas arba paskirtis, bet ne po slinkties veiksmazodžių.

3. Naudininko linksnis nevertotinas su neigiamu bendratimi, reikšiant, kad kas nors negali ar nesugeba **ko** nors atlikti, pvz.: Išėjusiems **negrįžti** (= Išėjusiems negrįžti, negali grįžti). Žmogui **nesuprasti** (= Žmogus nesuprasti, negali suprasti) visų gamtos paslapčių. Vaikui **neįveikti** (= Vaikas neįveiks) tokio darbo.

4. Su veiksmazodžių atitiktį vartotinas ne naudininkas, bet galininkas, pvz.: Atitiko kirvis **kotui** (= kotą). Nuorašas atitinka **originalui** (= originalą). Kaina turi atitikti daikto **kokybei** (= kokybę).

5. Nevartotinas naudininkas su bendratimi tikslui reikšti su abstrakčiais, priemonės neišreiškiančiais žodžiais (po kurių negalima įterpti žodžių **tinamas, skirtas, kuris galėtų** ir pan.), pvz.: Davė isakymą **namui nugriauti** (= namą nugriauti). Priėmė nutarimą **darbo našumui padidinti** (= padidinti darbo našumą). Jis neturi leidimo **šautuvui laikyti** (= laikyti šautuvą). Buvo gydytojų pasitarimas **ligai nustatyti** (= nustatyti ligą).

6. Geriau būtų naudininko nevartoti daikto rūšiai pavadinti, pvz.: Nusipirkau **tepalo batams** (= batų tepalo). Šiame butelyje yra **lašai akims** (= akių lašai).

Naudininkas vartojamas, kai reikia pabrėžti daikto paskirtį, o kilmininkas – rūši: **tepalas batams** – tai bet koks tepalas, kuriuo galima tepti batų, o **batų tepalas** – specialus tepalas tik batams tepti, tokia tepalų rūšis.

Teikti ir tiecti

Šių dviejų žodžių reikšmė yra skirtinga. **Teikti** reiškia duoti (angl. to give, to offer, to present, to render, to submit), o **tiecti** reiškia gaminti, ruošti, parūpinti (angl. to produce, to supply, to prepare, to furnish). **Tiecti** galima vartoti tokiuose sakiniuose: **Šeiminkė pateikė skanų pietus. Jis prisitiekė visokių gėrybių.** O šiuose sakiniuose **tiecti** netinka, juose reikia vartoti **teikti**: **Pirminkas susirinkimui pateikė šią darbotvarkę. Laikraštis pateikė daug įdomių žinių. Paskaitininkas pateikė įdomių minčių.**

meilės tiltas tarp mūsų. Tada pradėsime suprasti vieni kitus. Kai tą pasieksime, aš pranašauju, jog „Draugas“ Lietuvoje turės įsteigti savo įstaigą, kad aptarnautų iš ten rašančius ir persiųstų jų straipsnius. Jeigu mes visi tai norėsime padaryti, aš matau „Draugui“ idomią ateitį.

Mes žinome, kad kai kurių išsivijusių lietuvių grįžimas Lietuvon neįmanomas, nors ten ir geriausias sąlygos būtų. Čia mūsų vaikai ir vaikaičiai, čia jau per giliai įleidome šaknis. Tačiau galime jau dabar Lietuvai grąžinti bent mažą dalelę savęs, pasidarykime modernių laikų knygnešius, užsakydami „Draugą“. Tegul nelieka nei vieno, laisvame pasaulyje gyvenančio, finansiškai pajėgaus lietuvių, kuris liktų neužsąkęs Lietuvai „Draugo“.

Grįžtu prie ankstesnio pasiūlymo skelbti pagaunantį šūkį, pvz.: „Išsivijusių lietuvių (rašyti tikrą užsakišiojo pavardę) grįžta į Lietuvą su „Draugu“. Jis užsake dienraštį savo gimtinės miesto skaityklai (mokyklai, parapijai ir pan.)“

Dana Čipkienė, Willowick, OH

JEI MINĖTI, TAI VISUS

„Draugo“ rugsėjo 30 d. laidoje išspausdintame straipsnyje paminima Amerikos Lietuvių Montessori draugijos 35 m. gyvavimo sukaktis. Tai reikalingas ir gerbtinas sumanymas, tačiau gaila, kad šis Montessori draugijos ir jos globojamų mokyklėlių apžvalga stokoja pagrindinės informacijos. Tiesa, paminima Žiburėlio mokyklėlė, bet derėtų neaplenkti ir Kriaučeliūnų Vardo Vaikų namelių.

Gaila, kad pamirštos liko ir Vaikų namelių mokytojos: Janina Juknevičienė, Marytė Utz, Liuda Germanienė, kuri ir šiais metais vėl sugrįžo į Vaikų namelius. Linkiu kuo geriausias kloties abiem lietuviškom Montessori mokyklėlėms – Vaikų nameliams ir Žiburėliui.

Ramutė Bartuškienė, Longwood, FL

BEREIKALINGAS KLAIDINIMAS

Š.m. spalio 6 d. „Drauge“ (nr. 192) v.s. fil. Vilius Bražėnas straipsnyje „Didžiųjų stovyklų dainų pradžia“ rašo apie S. T. Stovyklos Panemunėje 1938 metais dainas. Norint sužinoti, kur tokia vietovė yra ir pasinaudojant Lietuvių enciklopedija (XXI t., psl. 476), tai yra miestelis Pagėgių apskrityje, dešiniajame Nemuno krante, prie Tilžės.

Kai teko gyventi Aukštojoje Panemunėje ir toji antroji 1938 metais buvo Dr. Jono Basanavičiaus parke (mes jį šilu vadino), stovykla buvo prie antrojo pliažo ir ten man teko daug kartų lankytis, ypač laučiu metu.

Čia Lietuvių enciklopedijos pirmame tome, 438 psl. yra parašyta apie Aukštąją Panemunę, kur tos trys Lietuvos skautų stovyklos buvo, o ne kažkur Panemunėje prie Tilžės.

Cesys Šadeika, Farmington Hills, MI

STRAIPSNIS, VERTAS DĖMESIO

Bevertydamas savo senas įvairių straipsnių išskarpas, radau R. Sidrio straipsnį. Tai „Draugo“ kultūrinio priedo dalis iš 1978-ųjų metų (rugsėjo 23 d. nr. 217/33). Mano pažymėta: „Neišmesti šio laikraščio!“

Tame R. Sidrio straipsnyje užimančiame du didelius „Draugo“ puslapius, autorius nagrinėja 1977-ais metais Vokietijoje išėjusią anglų kalba knygėlę, parašytą Andis Kaulins, kuris įrodinėja baltų kalbos, tai yra latvių-lietuvių pirmumą prieš kitas kalbas. Straipsnio autorius priedo duoda aprašymą savo su šeima kelionės į Graikiją, kur Akropolį iš graiko vadovo sužinojo, jog tikrai lietuviai prieš tūkstantčius metų buvę iš kažkur atklydę į Graikiją, nes graikų kalboje yra daug lietuviškų žodžių.

Straipsnio autorius mini ir kitą autorių – Jeff Cox, kuris rašo, kad indoeuropiečių kalbos šaltinis yra kur nors zonoje tarp Skandinavijos ir Graikijos. Sakoma, lietuvių kalba tebevartojama ten, kur ji buvo vartojama prieš 5000 metų. Tai yra – Lietuvoje.

Toliau straipsnio autorius

klausia: „Kur yra mūsų kalbininkai, kodėl jie nesinaudoja tomis aukso kasyklomis?“, priemen, kaip mes turėtumėm branginti savąją kalbą.

Čia norisi užklausti: kur gi mūsų kalbininkai dingę? Neteisus skaityti atsiliepimo į tą rimtą ir svarbų straipsnį. Nesu nė mokslininkė, nė lituanistė, bet man lietuvių kalba bei jos kilmė rūpi todėl, kad auga vaikaičiai, ir taip norėtusi, kad jie žinotų savo „šaknis“.

Tą straipsnį nurašiau, padauginsiu ir išdalinsiu savo jaunimui. Reikia gi, kad žinotų.

Šią vasarą nusivežiau savo dukraitę (gimnazijos baigimo progą) Lietuvon. Jai ten labai patiko ir dabar ji Illinois universitete ima lietuvių kalbą. Taigi, kalbininkai, pagalvokite ir vardan mūsų jaunimo sukrusite.

Agota Šuopienė, Chicago, IL

AR TAIP TINKA?

Mūsų spaudoje neretai tenka matyti pagerbtuvių nuotraukas, kuriose gerbiamas asmuo nukištas į šoną, ar už kitų nugaros, kur beveik nematomas. Ypač dėmesin krito (spalio 7 d. „Draugo“ 193 nr.) aprašymas apie Danielos Lozoraitienės pagerbimą. Nuotraukos priekyje sėdi keletas malonių ponų, o p. Lozoraitienė stovi už sėdinčiųjų nugaros. Ar tai pagarba? Gerbiamas asmuo iš kuklaus mandagumo gali nenorėti garbingesnės vietos užimti, bet vis dėlto rengėjų apdairumas turėtų rasti būdą jį perkalbėti.

Elena Milkovaitienė, Yorba Linda, California

NUSIKALTĖLIAI NAUDOJASI MAFIJOS METODAIS

Daugelis išsivijusių pavienių lietuvių ar labdaros organizacijų gauna laiškus iš Lietuvos gyventojų, kurie verkdami prašo materialinės pagalbos.

Besikaitant jų laiškus, daugelis lietuvių susigraudina ir pasiūnia prašytojams piniginę ar materialinę pagalbą. Iš tikrųjų jie buvo apgauti Lietuvos sukčių, komunistų išauklėtų asmenų, kurie yra dabartiniai „homo sovieticus“.

Sveikintinas yra PLB pirminko Broniaus Nainio veiksmas pasiteirauti Vilniuje veikiančios PLB atstovybės darbuotojų apie prašantį pagalbą asmenį.

Mano pasiūlymas yra, kad visi, kurie gauna panašius prašomos pagalbos laiškus iš Lietuvos nepažįstamų žmonių, galėtų kreiptis į PLB įstaigą Vilniuje, žinoma, už tam tikrą atlyginimą, sužinoti tikrą padėtį ir ap-

PASPARTINS PRIVATIZAVIMĄ

Lietuvos Vyriausybė nutarė imtis priemonių paspartinti privatizavimą ir iki kitų metų liepos 1 dienos išvalstybinti visą turtą, kurį numatyta privatizuoti Pirminio turto privatizavimo įstatymu. Apie tai, kalbėdamas per Lietuvos radiją spalio 11 d., pranešė ministras pirminkas Adolfas Šleževičius.

Iki minėto laiko už investicinius čekius turi būti parduota turto už 1,068 ml. litų – t.y., apie 60% viso Lietuvos turto, kurio vertė 1,6 milijard. litų. Iki šio mėto, pasak A. Šleževičiaus, parduota maždaug 36% privatizuotino valstybės kapitalo ir apie 70% objektų.

Pramonės ir prekybos ministras Kazimieras Klimasaukas mano, kad tai nebus didelė problema, nes, pasitelkus konkursus ar „kitas galimas formas“, iki kitų metų vidurio bus manoma parduoti visas didžiąsias įmones. Anot jo, jau dabar privatizuojamos kai kurios didelės įmonės, kuriose dirba nuo 5 iki 10 tūkstančių žmonių.

A. Šleževičius kritikavo investicinių čekių naudojimą privatizuojant turtą ir pareiškė, jog didžiausias ligišolinio privatizavimo trūkumas yra tas, kad jis neleidžia atsirasti tikriesiems savininkams ir sustabdo investicijas į krašto pramonę.

Vyriausybės vadovas savo ruožtu žadėjo, kad bus sudarytos palankios sąlygos. Jis minėjo užsienio kreditų skyrimą pramonei plėtoti, nes iki šiol didžioji jų dalis buvo naudojama kitiems tikslams. Dabar atsirado galimybė daugiau lėšų nukreipti investiciniams projektams finansuoti.

A.G.

• **Meksikos ir JAV 1970 m.** rugpjūčio 20 d. pasirašė sutartį, kad tarp šių valstybių siena busiant Rio Grande upės vaga – pats jos vidurys.

• **Pirmą kartą Amerikos** vėliava Los Angeles mieste buvo iškelta 1846 m. rugpjūčio 13 d.

saugoti bereikalingą pinigų metimą.

Sukčiai, kurie prašo mūsų pagalbos, mus vadina „kvailiais amerikoniais“.

Sėpkime savo patikimus, gimines asmeniškai. Visi kiti, kurie prašo pagalbos, turėtų būti šelpiami per išsivijusių šalpos organizacijas, kurios yra patikimos ir padeda tikrai pagalbos reikalingiems tautiečiams.

Vytautas Šeštukas, Los Angeles, CA

DRAUGAS, penktadienis, 1993 m. spalio mėn. 22 d.

5

A.†A.

Dr. prof. VYTAUTAS VARDYS

Gyveno Norman, Oklahoma. Mirė 1993 m. spalio 19 d., sulaukęs 69 metų. Gimė Lietuvoje, Beržore. Amerikoje išgyveno 44 m. Nuliūdę liko: žmona Nijolė Rimkutė; dukterys: Ina George, žentas Jerry, Elzytė Lietuvninkienė, žentas Vytenis, Rūta Vardyte; sūnūs: Vytautas ir Linas Vardžiai; anūakai: Matthew ir Victoria George, Julius ir Andrius Lietuvninkai; motina Karolina Žvirzdienė.

Velionis buvo brolis a.a. Broniaus Žvirzdžio. A.a. prof. Vytautas buvo žymus ateitininkų veikėjas, aktyvus Lietuvių Fronto Bičiulių sąjūdžio narys, buv. „I Laisvę“ ir „Ateitis“ redaktorius, steigėjas ir buv. pirminkas AABS draugijos, direktorius „Muenich Center for Russian languages & Soviet Area Studies“ Oklahomos universitete.

Priklausė daugeliui profesinių ir lietuviškų organizacijų. Velionis buvo pašarvotas spalio 21 d. Mayes laidojimo namuose, 500 E. Alameda, Norman, Oklahoma.

Laidotuvės įvyko penktadienį, spalio 22 d. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto buvo atlydėtas į St. Thomas More universiteto kapines, kurioje buvo aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis buvo nulydėtas į St. Joseph kapines, Norman, Oklahoma. Taip pat gedulingos šv. Mišios už velionį Vytautą bus aukojamos Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Chicagoje, spalio 30 d., šeštadienį, 10:30 val. ryto.

Vietoje gelių prašoma aukoti „Lietuvos Vaikų Vilties“ Fondui arba Lietuvos našlaičių globai.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Vytautą maldoje.

Nuliūdę žmona, motina, dukterys, sūnūs, anūakai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Mayes. Tel. 405-329-9292.

A.†A.

Gen. štabo majoras JUOZAS BULIKA

Gyveno Chicagoje. Po sunkios ligos mirė 1993 m. spalio 21 d., 2 val. ryto, sulaukęs 88 metų.

Gimė 1905 m. Lietuvoje, Utenos apskrityje, Puckoriškiuose. Amerikoje išgyveno 42 m.

Nuliūdę liko: žmona Lisa Visockaitė, sūnus Petras, marta Vita Vilutytė; duktė Angėlė, žentas Matthew Bentkowski; anūkas Markus Plenis ir broliai vaikai Lietuvoje.

Priklausė Ramovėnams. Velionis pašarvotas penktadienį, spalio 22 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsišveikinimas penktadienio vakare.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 23 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos kapines, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame velionio gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už jo sielą ir dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.

Dr. VYTAUTUI VARDŽIUI

Oklahomos universiteto profesorius, po sunkios ligos iškeliavęs Amžinybėn, su širdgėla giliai užuojautą reiškiamo jo mylimai žmonai NIJOLEI, vaikams – LINUI, VYTAUTUI, RŪTAI, ELZYTEI, INAI su šeimomis ir giminėms bei draugams.

Razmų šeimos

Danguolė ir prof. Antanas Klimas su šeima
Milda ir dr. Edmundas Lenkauskas su šeima

A.†A.

ZIGMUI LIRGAMERIUI

iškeliavęs Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame visus, skausme likusius, velionio artimuosius.

Poskočimu, Trinkūnų ir Jonikų šeimos

A.†A.

ZIGMUI LIRGAMERIUI

mirus, jo žmonai NADIAI, dukrai LIGIJAI BARDAUSKIENEI sūnui EDVARDUI ir jų šeimoms bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Birutė ir Juozas Briedžiai
Aukšė Kane

Montessori draugijos valdyba ir būsimieji nariai (gal jau 21-mame šimtmečiui). Iš kairės: Karina Palukaitytė, Lidija Palukaitienė, Daina Čyviene, Rasa Poskočimienė, Jonukas Čyvas, Danutė Dirvonienė, Marytė Kucienienė (pirm.), Marius Kasniūnas, Vida Slapsienė, Kristina Norkienė, Tomas Slapsys ir Gintaras Aukštuolis.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba užsako „Draugo“ dienraštį penkioms lietuvių bibliotekoms bei kultūrinėms įstaigoms Lietuvoje: Daugams Alytaus rajone, Virbalio vidurinei mokyklai, Tremtinių sąjungai Šiaulių rajone, Kuršėnuose, Šilutės rajono centrinei bibliotekai ir Utenos lietuviams. Šia proga pranešama, jog viena „Draugo“ prenumerata, siunčianti Lietuvon, metams kainuoja 100 dol., o jei būtų „Draugas“ siunčiamas oro paštu, tai kainuotų 500 dol. (pusė metų 250 dol.). Būtų tikrai gražu, kad šiuo pavasariu pasiektų mūsų organizacijos, įvairūs sambūriai, klubai, draugijos ir užsakytų „Draugą“ savo pasirinkto miesto ar miesto bibliotekai. Reiktų, kad kiekvienas Lietuvos miestelis gautų „Draugą“ ir platią Lietuvos visuomenę susipažintų su mūsų išeivijos lietuvių veikla.

Š.m. spalio 29 d. Lietuvos ambasadorius Stasys Lozoraitis ir Daniela Lozoraitienė ambasadoje ruošia priėmimą Čikagos lietuvių kultūros muziejaus direktoriaus Stanley Balzeko veiksniui pagerbti.

Stanley Balzekas yra aktyvus Čikagos apylinkės visuomenininkas, daugelio organizacijų direktorius. Jis labiausiai pasižymėjęs lietuvių visuomenėje kaip lietuvių kultūros puoselėtojas amerikiečių tarpe. 1966 m. Čikagoje įkūrė Balzeko lietuvių kultūros muziejų, kuris tapo visos lietuvių išeivijos paminklu.

I priėmimą yra kviečiami kultūrinio ir politinio gyvenimo veikėjai, žurnalistai bei Vašingtono apylinkės lietuvių visuomenės nariai.

x Operos balius įvyksta spalio 30 d. Jaunimo centre. Status arba ir paskiras vietas prašome rezervuoti iš anksto pas Operos valdybos vicepirm. **Jurgį Vidžiūną** šiuo telefonu: 312-767-5609. Baliaje meninė programą atliks Operos choras, kuriam diriguos dirigentas **Alvydas Vasaitis**. Choriui akompanuos chormeisteris **Ričardas Sokas**, kurio vadovaujamas orkestras gros ir šokiams. Baliaus metu masinės saugos specialus tam reikalui policijos asmuo. Gi baliaus pelnas skiriamas „Pilėnų“ operos pastatymo išlaidoms padengti. Kviečiame Jus dalyvauti. Taip pat prašome prisiųsti laimingųjų bilietų šakneles, kurių ištraukimas bus šio baliaus metu.

(sk)

x KAIRYS BALTIC EXPE-DITING sudaro maisto siuntas Lietuvoje. Siuntinys No. 6 (viskas kilogramais): 10 miltų, 10 cukraus, 5 ryžių, 2 makaronų, 2 lietuviško sūrio, 1 sviesto, 3 kumpio rūkyt., 3 dešros, rūkyt., 1 pup. kava, 2 kg. apelsinų, 1 kg. bananų, 1 kg. razinų, 2 lt. saulėgr. aliejaus, 20 vnt. kiaušinių, 45 kg., apie 100 SVARŲ, TIK \$86 U.S. įskaitant pristatymą jūsų artimiesiems ir namus per 10-14 dienų. Rašyti: Vytas ar Genė Kairys, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, L8E 5A6. Tel.: (416) 643-3334; Fax (416) 643-8980.

(sk)

Prof. Violeta Kelertienė, literatūros tyrinėtoja, UIC Lituanistikos katedros vedėja, supažindins su savo knyga „Come into My Time...“ spalio 22 d., penktadienį (ši vakara), 7:30 v.v. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje įvyksiančiame knygos aptarime. Visi laukiami. Po programos bus ir vaišės.

„Chicago Tribune“ spalio 13 d. laidoje aprašomos Čikagos apylinkių etninės mokyklos. Žurnaliste Melita Marie Garza aplankė Montessori mokyklą Lemonte, pasikalbėjo su Daine (Narutytė) Quinn, dvynių motina; su Dana Dirvoniene, mokyklos direktore. Iš viso Čikagoje ir Illinois valstijoje, 1,5 milijonai gyventojų namuose kalba kitaip negu anglų kalba. Žurnaliste taip pat kalbėjo su lenkų, korejiečių ir graikų mokyklų mokiniais bei mokytojais. „Kalba, tai valstybės siela. Jei jauni žmonės neišmoksta kalbos, tai jie neturi savo kultūros raktą“. Tai vienos lenkės mokytojos ir redaktorės nuomonė.

Ateities savaitgalis šįmet įvyksta lapkričio 5-7 d. Čikagoje, Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje ir Lemonte Ateitininkų namuose. Savaitgalis prasideda tradiciniu literatūros vakaru penktadienį, lapkričio 5 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje.

Prof. Rimvydas Šilbajoris spalio 29 d., penktadienį, atskrenda Čikagon. Tą pačią dieną 7:30 val. vak. jis kalbės Jaunimo centro kavinėje, suktinkant naują koautorinį veikalą „Lietuvių egzodo literatūra 1945-1990“. R. Šilbajorio paskaitos tema – „Lietuvių egzodo literatūra visos lietuvių literatūros raidoje“.

x SPALIO 24 d. Atlanta IE, Inc. atstovai lankysis PLC Lemonte. Pristatysime Jūsų kaledinius siuntinius į Lietuvą skubiai, pigiai ir be mūto. **Atlanta IE, Inc.** 2719 West 71 St., Chicago, IL, 60629. Tel. (312) 434-2121.

(sk)

x Akt. Irena Leonavičiūtė iš Vilniaus specialiai atvyko surežisuoti P. Vaičiūno melodramą „Nuodėminga angela“. Šio veikalą premjera įvyks Jaunimo centre spalio 31 d. 3 val. p.p. Ši pastatymą rengia Čikagos „Vaidilutės“ teatras, kuris kviečia visus atsilankyti į šį vienintelį spektaklį. Bilietus patartina iš anksto įsigyti Vaznelių prekyboje Marquette Parke.

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627 dirbą su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Danglame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708.257.0746
Skambinti po 6 v.v.

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvių bėdas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Kun. J. Vaišnio, SJ, pagerbimo ruošos komitetas (iš kairės): s.f. Jūratė Variakojienė, v.s.f. Danutė Eidukienė, v.s.f. Leonas Maskaliūnas, s.f. Aleksandra Likanderienė, s. Aldona Palukaitienė ir v.s.f. Kęstutis Ječius. Pagerbimo puota bus ši sekmadienį, spalio 24 d. Jaunimo centre.

Pasaulio lietuvių centre estradinių dainų koncertas rengiamas ši seštadienį 6:30 val. vakare su geriausiu Lietuvos estadinu dainininku Stasiu Povilaičiu. Visi kviečiami atsilankyti.

Lemonto Partizano Daimanto-Dielininkai jaunųjų ateitininkų kuopa dalyvaus Mercy Lift eitynėse, kurios įvyksta sekmadienį, spalio 24 d. Nariai ir jų šeimos renkasi 10:30 v.v. prie Navy Pier. Jie eis iki pirmo punkto ir atgal. Pietų pertrauka bus apie 1:00 v. p.p. **Carolina Crab House**. Iki pasimatymo!

Valdas Šepkus, Lietuvių Operos choro narys, įsijungė ir į Čikagos „Vaidilutės“ teatro veiklą. Jis spalio 31 d. vaidins Jaunimo centre statomo „Nuodėmingo angelo“ premjeroje ir talkins scenos paruošimo. Jis paskolino ir senovinius meno kūrinius, kuriais bus papuosta scena.

x A.a. Juozo Laučkos laidotuvių metu jo šviesiam atminimui, draugai ir artimieji Ateitininkų Federacijos Fonda įnešė \$2,000.

(sk)

x Ateitininkų Federacijos Fonda, pastaroju metu stambesnėmis aukomis parėmė: kun. V. Radvina, CA \$1,000, dr. K. ir M. Ambrozaičiai, IN \$500, Povilas Mikšys, FL \$350, dr. Vyt. P. Kisieliūsis, IL \$250, dr. V. ir A. Šauliai, IL \$200 ir visa eilė asmenų šimtinėmis bei mažesnėmis, bet Fondui brangiomis aukomis. Ačiū!

(sk)

x „Saulutės“, Lietuvos našlačių globos būrelis, siuntiniai netrukus išsiunčiami į Lietuvą. Dėkojame už suaukotus žaisliukus, rūbelius, knygeles ir t.t. Dar trūksta vitaminų. Kviečiame praveisti vėjų savo amerikietiškoje mokyklose bei organizacijose ir surinktus vaikiškus multivitaminus pristatyti į Leono Narbutio Lion Frame Gallery, 3125 W. 71 St., Čikagoje, į dėžutę prie kondominių koridoriaus PLC Lemonte, arba įduoti lituanistinių mokyklų vedėjoms. Ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

x Bernardas ir Regina Narušiai, JAV LB Brighton Parko apylinkė, Juozas ir Regina Užapiai visi atsuntę po \$35 auką, o Walter Klossis, dr. E. ir B. Žilinskai ir JAV LB East St. Louis apylinkė visi po \$25 paukojo aštunto Mokslo ir Kūrybos simpoziumo išlaidų sumažinimui. Dėkojame visiems ir kviečiame visus, kurie dar neprisidėjo, atsiliepti, prisidėti ir padėti surengti aštuntąjį Mokslo ir Kūrybos simpoziumą!

(sk)

x Bernardas ir Regina Narušiai, JAV LB Brighton Parko apylinkė, Juozas ir Regina Užapiai visi atsuntę po \$35 auką, o Walter Klossis, dr. E. ir B. Žilinskai ir JAV LB East St. Louis apylinkė visi po \$25 paukojo aštunto Mokslo ir Kūrybos simpoziumo išlaidų sumažinimui. Dėkojame visiems ir kviečiame visus, kurie dar neprisidėjo, atsiliepti, prisidėti ir padėti surengti aštuntąjį Mokslo ir Kūrybos simpoziumą!

(sk)

Dainavos ansamblio koncertas „Unt tėvelia dvara“ įvyks sekm., lapkričio 7 d., Jaunimo centre. Dalyvaudami koncerte, padėsite sumažinti ansamblio išlaidas vykstant kitą vasarą į Dainų Šventę Lietuvoje. Po koncerto Jaunimo centro kavinėje vyks laimingasis bilietų traukimas – ar jau gražnute bilietėlių šakneles?

Iš lietuviškos, nors ir vėliau ateinančios, spaudos matome, kad visą spalio ir lapkričio mėnesį kiekvieną seštadienį ar sekmadienį Čikagos lietuviškame gyvenime kas nors vyksta – vaidinimas, ansamblio koncertas, suvažiavimas ar didesnio masto minėjimas, į kurį kviečiami visi. Reikia naudotis proga ir nuvažiuoti pasižiūrėti, pasiklausyti. Žinoma, kai kas sakys, kad per brangiai kainuoja, bet atsiminkime, kad rengėjai yra lietuviškos organizacijos, sambūriai, ansambliai, kurie, Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir ten visą išeivijos dėmesį nukreipus, liko lyg ir užmiršti. Ruošdami renginius, jie nori sutelkti lėšų savo egzistencijai. Jau yra abejonių, ar ilgai išilaisys mūsų opera, Dainava ir kai kurios kitos geros bei naudingos lietuviškos organizacijos. Žinoma, jei nebus rėmėjų – joms reikės likviduotis, tačiau ką darysime tada – negi kiekvienai progai pajėgsime kviesiti ansamblį ar teatro grupę iš Lietuvos? Tas pat ir su organizacijomis – jeigu nelankysime jų renginių, neremsime – jos iširs, bet tada mes patys būsime įsokę į tą Amerikos „tirpinantį katilą“, be jokio ženklo, kurį norėtume dar ilgai matyti JAV tautybų mozaikoje.

JAV LB Michianos apylinkės valdyba tyrinėja galimybes didesniems renginiams Čikagoje išnuomoti autobusą, kad nereikėtų važiuoti atskirais automobiliais. (LB Michianos apylinkės „Žinios“, nr. 8).

Visi kviečiami dalyvauti Baltic Mercy Lift „Walk-a-thon“ – eitynėse sekmadienį, spalio 24 d. Registracija prasideda 8 v.v. ir tęsis iki 1 v. p.p. Navy Pier „Walk-a-thon“ organizuoja estai, latviai ir lietuviai. Jūsų dalyvavimas ir aukos padės Baltijos kraštuose sergantiems vaikams. Daugiau informacijos teikia Marytė Utz tel. (708) 423-0307.

Rašytoja ir UIC prof. Daiva Markelytė paskaitys ištraukas iš geriausių šiuolaikinės lietuvių prozos kūrinių šiandien, penktadienį, spalio 22 d., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje įvyksiančiame Violetos Kelertienės redaguotos knygos anglų kalba „Come into My Time“: Lithuania in Prose Fiction 1970-90 sutikime. Programos pradžia 7:30 val. vak.

MISLIŲ ISPĖJIMO VARŽYBOS SEKLYČIOJE

Mūsų vyresniųjų trečiadienio popietė spalio 13 d. buvo originali ir įdomi. Programą vadovė Elena Sirutienė trumpai paaiškino apie mįsles ir tada išdalyjo visiems po lapą, kur buvo surašyta 10 mįslių. Jas visas reikėjo įiminti. Daugiausia atspėjusiems buvo pažadėtos premijos. Buvo duota 20 min. laiko ir po to surinkti lapai. Tuomet pasirodė tos dienos prelegentė Birutė Vindašienė, kuri kalbėjo apie tautosaką apskritai. Tai buvo rimta paskaita, kurioje buvo apžvelgtos tautosakos rūšys, žanrai. Lietuvių tauta turi seną tautosaką. Ypač įdomios yra dainos, kurios skirstomos į istorines, karo, darbo, švenčių, vestuvines, o prie to dar baladės. Jose atsispindi seniausioji baltų kultūra bei religija. Turbūt ne visi žino, kad yra surinkta ir užrašyta 200,000 lietuvių dainų. Kuri tauta galėtų tuo pasigirti? Ji suminėjo tautosakos rinkėjų, kurių daug būta Mažosios Lietuvos. Ten pasirodė ir pirmieji dainų rinkiniai. Žymiausias buvo Liudvikas Gediminas Rėza. Didžiojo Lietuvos buvo garsūs tautosakos rinkėjai ir leidėjai: Liudvikas Jucevičius, Simonas Daukantas, broliai Juškos, Jonas Banavicius ir kt. Naujausiais laikais žymūs tautosakininkai yra Jurgis Dovydaitis, Čiurlionytė, Jonas Balys ir kt.

Dar tenka paminėti ypatingą mūsų tautosakos žanrą – raudas. Jos nebuvo dainuojamos, bet raišijamos. Mirus artimam asmeniui, kiti šeimos nariai ar artimi draugai bei kaimynai apraudodavo mirusįjį, gobs tydami jo dorybes ir skausmą, jo netekus. Tai lyriškas atsivėikimas su mirusiu. Jos kilusios iš pagonybės laikų, nes čia minimi vėlių varteliai, vėlių kalnelis, vėlių suolelis. Buvo

Visi gavo atitinkamas dovanas – saldumynus. Laimėtojai visi garsiai plojo ir ne nepajuto, kaip prabėgo pora valandų. Visi skirstėsi pralinksmėję, pasimatę su savo vienaamžiais. Dabar lauksime kito trečiadienio ir vėl ko nors idomaus.

Apol. P. Bagdonas

CICERO LIETUVIAI

Seniau buvęs gausus lietuvių telkinys Cicero mieste dabar yra smarkiai sumažėjęs ir supamas naujakurių kitataučių. Buvusioje lietuvių Sv. Antano bažnyčioje dėl mažo maldininkų skaičiaus tik sekmadieniais teaukojamos vienerios Mišios lietuvių kalba. Ačiū Dievui, kad susitelkęs giesmininkų pulkelis, vadovaujamas Marijaus Prapuolenio, lietuviškai maldai suteikia išskilmingumą. Nepalankiose sąlygose atsidūrę, ciceriškiai pajuto reikalą tam presniam savitarpiniam ryšiui ir susižinojimui. Šią vasarą, gavę iš parapijos klebono patalpą, kas sekmadienį po lietuviškų pamaldų pradėjo susirinkti pabendravimui prie kavos puoduko. Čia pasikalbama ir aptariama lietuvių reikalai. Dažnai pasidalijama išpūdžiais iš lietuviškių gyvenimo įvykių ir apžvelgiami parapijos reikalai. Susirūpinta prie bažnyčios stovinčiu lietuviško stiliaus kryžiumi. Jį reikėtų atnaujinti arba jo vietoje naują pastatyti. Tas kryžius – ryškus simbolis, roantis, jog čia lietuvių šventovė. Antra remtina užuomina – kad dabar remontuojamoje Sv. Antano bažnyčioje būtų pagarbiai pažymėti parapijos steigėjų, bažnyčios statytojų ir jos vadovų vardai. Tokius ir kitokius reikalus galima aptarti ir tvarkyti, tik į vieną telkinį susibūrus, ko ir siekiama.

Spalio 17 d., sekmadieninį susirinkimą atsilankė steigiamo „Draugui“ remti fondo inspiratorė Marija Remienė. Ji kalbėta ir apie pasakas, jų rūšis ir t.t. Be to, ji dar aiškino ir apie smulkiają tautosaką – patarles, priežodžius ir mįsles. Čia sukaupta liaudies išmintis nuo seniausių laikų. Mįslių yra surinkta net 46,000. Visą tautosaką kūrė beraščiai žmonės, kurie ją perduodavo žodžiu jaunesnėms kartoms. Lietuvių tautosaka yra be galo turtinga ir originali. Ji sukėlė susidomėjimą ir kitataučių tarpe.

Po paskaitos E. Sirutienė dėkojo prelegentei ir kvietė visus pietų. Po pietų ji paskelbė ir varžybų rezultatus. 5 mįsles atspėjo Sal. Janušienė, po 6 – Navickas, Martinkus, Žiupsnienė ir A. P. Bagdonas, 7 mįsles – Juzė Žebrauskienė, 8 m. – Jonas Žebrauskas, Tijiūnėnė ir El. Patviliūnienė, o 9 m. – Irena Pajiedienė ir Onutė Lukienė. Taip jos pasidarė laimėtojos.

Visi gavo atitinkamas dovanas – saldumynus. Laimėtojai visi garsiai plojo ir ne nepajuto, kaip prabėgo pora valandų. Visi skirstėsi pralinksmėję, pasimatę su savo vienaamžiais. Dabar lauksime kito trečiadienio ir vėl ko nors idomaus.

Apol. P. Bagdonas

jautriai nušvietė sunkią dabartinę „Draugo“ padėtį. Prenumeratos kasmet mažėja, nes pokarinė ateivų karta pradeda mirti. Reikia ieškoti naujų kelių prenumeratorių skaičių padidinti ir kitokio būdo lešas telkti. Viešnia kvietė remti steigiamo „Draugo“ fondo mintį ir atsiliepti su savo įnašais. Ragino „Draugą“ užprenumeruoti Lietuvos bibliotekoms, mokslineis institucijoms ir savo giminėms. Skaitytojai Lietuvoje sužinotų apie išeiviją, nes Lietuvoje išeinantys laikraščiai apie išeivius nieko neparašo, lyg tokių visai nebūtų. Išlaidos paštui už „Draugą“ pristatymą yra labai didelės. Kėlė mintį dėl savanoriško išpareigojimo gyvenamojoje apylinkėje skaitytojams laikraštį į namus pristatyti. Iš dalyvių tarpo užsiminta, ar nereikėtų „Draugo“ puslapiuose įvesti skyrių anglų kalba lietuvių kilmės skaitytojams, bet daugelis tam nepritarė.

Būtų liūdna ir nedovanotina, jei leistume užgesti spausdinto žodžio žiburėliui, mums greitai pateikiančio visuomeninio gyvenimo apraškas bei savitarpinį susižinojimą.

B. Motušienė

RANKDARBAI-93 LEMONTO CENTRE

Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje pernai rudenį labai sėkmingai praėjusi rankdarbių paroda, vėl ten pat ruošiamas š.m. lapkričio 12-14 d.

Parodą ruošia PLC kultūrinių renginių komitetas, kuriam vadovauja pernai šias pareigas labai sėkmingai atlikusi Irena Kriaučeliūnienė su talkininkais ir talkininkėmis.

Parodoje kviečiami dalyvauti vyrai ir moterys tik su savo darbo eksponatais, po 3 ar 4, ne daugiau. Eksponatus reikia pristatyti į centrą: lapkričio 9 d., antradienį 10 val. ryto, arba lapkričio 10 d., trečiadienį 6 val. vakare. Po parodos eksponatus reikės atsiimti lapkričio 14 d., sekmadienį, 5 val. vak. arba pirmadienį, 10 val. ryto.

Pernai parodos eksponatus labai meniškai išdėstė Dalia Šlenienė, Laima ir dail. Algirdas Trinkūnai, pakvietė ir šiais metais šį darbą atlikti. Jų sutikimas jau gautas.

Rankdarbiai-93 parodos atidarymas įvyks lapkričio 12 d., penktadienį, 7:30 val. vakare. Šeštadienį paroda atidaryta nuo 9 val. ryto iki 2 val. p.p. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Sekmadienį – nuo 10 val. ryto iki 5 val. p.p. Šv. Mišios sekmadienį bus 9 val. ryto ir po to kvatvė prie Bočių menės. Papildomą informaciją teikia Irena Kriaučeliūnienė tel. (708) 301-8183 ir Sofija Jelionienė (708) 971-0847. Visi kviečiami iš anksto paruošti eksponatus ir dalyvauti Rankdarbiai-93 parodoje.

Br. J.

Loreta Višomirskytė, Morehead universiteto Kentucky valstijoje mokslų daktarė, aptars knygą „Come into My Time“: Lithuania in Prose Fiction 1970-90 Balzeko lietuvių kultūros muziejuje šiandien, spalio 22 d., 7:30 val. v. Knygoje – geriausi šiuolaikinės lietuvių prozos darbai, amerikiečių vertėjų versti į anglų kalbą ir išsamus redaktorės bei sudarytojos, literatūros mokslininkės Violetos Kelertienės įžanginis straipsnis. Po programos – vaišės. Visi kviečiami.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Sigitas Gudis ir režisierė Irena Leonavičiūtė. Abu jie darbuojasi „Vaidilutės“ teatre: Sigitas vaidina P. Vaičiūno „Nuodėmingo angelo“ dramoje, o I. Leonavičiūtė ją režisuoja.